

Detsember
2006

Nr. 11(108)

Olevik

ÜLENURME VALLA LEHT

Ülenurme vald - 5000!

Lõppev aasta on meie vallale tähelepanuväärne. Olukorras, kus enamik valdasid on mures rahvaarvu vähenemise ja selle tagajärjel ka valla jätkusuutlikkuse pärast, on Ülenurme vallas olukord sootuks vastupidine. Käesoleva aasta oktoobrikuus täitus valla ilus number – 5000. Ülenurme valla viietuhandes elanik on Merili ja Ilmar Lõhmuse perre sündinud tütar Kristiin. Erioline on veel asjaolu, et Kristiini vanavanemad ning vana-vanavanemad elavad Ülenurme valla mail Tõrvandis.

Aasta on valla elus möödunud ehitusbuumi tähe all, seda just elamu- ning tööstusobjektide ehituses. Ülenurme vald on paljuski tundmatuseni muutunud. Kerkinud on hulgaliselt uusasumeid ning tööstusparke. Muidugi toob igasugune ehitustegevus kaasa ebameeldivusi tolmu, müra, teede lagunemise ja muu taolise näol. Samas uued vallaelanikud suurendavad valla jõukust ning seega ka valla võimet luua inimestele paremaid tingimusi elamiseks, õppimiseks, huvitegevuseks jne. Soovin teile, head vallakodanikud, jätkuvalt kannatlikku meelt ning mõistvat suhtumist!

Vallapoolsetest tegemistest jäävad möödunud aastat meenu-tama eelkõige kaks märksõna – raamatukogud ja teed. Uus raamatukogu valmis Külitses ning Tõrvandi raamatukogu sai täiesti uue näo. Uudistajad lähedalt ja kaugelt on sageli maininud, et tegemist on Tartumaa ilusaima raamatukoguga.

Teed, mis on kõikide Eestimaa valdade suureks mureks, said sellel aastal rohkem tuge valla eelarvest. Kokku investeeris vald sel aastal teedesse ligi 4,4 miljonit krooni. Tegemist on väga suure summaga, mida enamik valdasid ei saa endale teede ehituseks lubada. Tahaks väga loota, et inimesed mõistaksid seda, et tegemist on meie endi rahaga, ning suhtuksid teedesse kui oma isiklikku varasse. On arusaamatu niisugune käitumine, kus värskest pinnatud asfaldil tehakse kummide vilina saatel järske manöövreid või sõidetakse kevadise keltsamineku ajal ja sügisvihmade perioodil raskeveokitega kruusateid mülgasteks.

Veel märgiks ära mõned selle aasta suurematest investee-ringutest: Tõrvandi uus puurkaevpumpma maksumusega 890 500 krooni, Tombi sotsiaalmaja kapitaalremont 953 000 krooni, Üle-nurme noortekeskuse ehitus 494 000 krooni. Valmimas on ka Üle-nurme Gümnaasiumi renoveerimise ja juurdeehituse projekt. Suuri-maks probleemiks on hetkel lasteaiakohtade nappus. Kuna olemas-olevate lasteaedade juurde ei ole enam võimalik täiendavaid kohti luua, tuleb valla järgmisel aastal alustada uue lasteaia ehitusega. Vallavolikogu on juba kehtestanud detailplaneeringu, mille järgi uus lasteaed tuleb Soinastesse, Tõrvandi-Kurepalu tee äärde. Valla üldplaneering näeb ette ka ühe lasteaia ehitamist Räni külla, kuid seal võtab ehituseni jõudmine veel mõned aastad aega.

Mööduval aastal jäi kehtestamata valla üldplaneering, mis oleks oluliselt kergendanud maa kasutamise reguleerimist valla terri-tooriumil. Paraku seal, kus toimub aktiivne areng, põrkuvad ka maade kasutamises erinevad huvid. Pärast üldplaneeringu vastu-võtmist jäid üles mitmed maakasutusalsed vaidlused. On algatatud valla üldplaneeringu keskkonnamõjude strateegiline hindamine. Selle tulemused selguvad kevadel ja valla üldplaneering suuna-takse kehtestamisele tuleva aasta suvel.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et 2006. aasta oli valla elus tegus ja muutusterohke ning meil kõigil, head vallaelanikud, on aeg kaunil jõuluaajal pisut puhata ja kokkuvõtteid teha.

Soovin teile kõigile rahulikke jõulupühi pere ja lähedaste ringis ning mürtsu ja rõõmuga saabuvat uut aastat!

AIVAR ALEKSEJEV

VALLAVOLIKOGUS

Vallavolikogu detsembristung

Ülenurme Vallavolikogu VI koosseisu XIII istung toimus 12.detsembril. Istungist võttis osa 15 volikogu liiget.

- Otsustati muuta "Ülenurme valla arengukava 2004-2010" 2007. aasta ülesannete osas.
- Toimus valla 2007.a eelarve esimene lugemine.
- Muudeti valla 2006.aasta eelarvet ning suurendati tulusid ja kulusid summas 16428972 krooni.
- Kehtestati alljärgnevad detailplaneeringud:
 - Õssu külas Märja kinnistu detailplaneering (omanik OÜ Piibeleht Arendus, suurus 18,68 ha);
 - Soinaste külas Ääre maaüksuse detailplaneering (omanik OÜ Treede Ehitus, suurus 2,97 ha);
 - Räni külas Loosi kinnistu detailplaneering (omanik OÜ Amina, suurus 9,59 ha);
 - Soinaste külas Külaotsa maaüksuse detailplaneering (omanik Evi Paju, suurus 5036 m²).
- Anti nõusolek järgmiste kinnistute jagamiseks ja määrati maakasutamise sihtotstarbed:
 - Reola külas Välja kinnistu (omanik Anne-Lea Leppik, pindala 15,74 ha);
 - Soinaste külas Vatseli kinnistu (omanikud Jaanika Saarepuu ja Lii Oras, pindala 2,03 ha);
 - Uhti külas Reino kinnistu (omanik Maila Peedo, pindala 5,6113 ha);
 - Täsvere külas Konsa-Urmi kinnistu (omanik Valdur Urm, pindala 16,42 ha);
 - Külitse külas Vilja kinnistu (omanik Einar Saar, pindala 18,11 ha);
 - Laane külas Mätta kinnistu (omanik Eike Kliimand, pindala 1,75 ha).
- Määrati Räni külas asuvate Kolde, Proste 1 ja Proste 2 kinnistute vaheliste piiride ja pindalade muutmise tulemusena tekkinud katastriüksustele maa kasutamise sihtotstarbed alljärgnevalt:
 Kolde katastriüksus – maatulundusmaa;
 Proste katastriüksus – elamumaa
 Prosti katastriüksus – maatulundusmaa.
- Tehti muudatused Ülenurme valla kohalike teede ja tänavate ning lepingu alusel avalikuks kasutamiseks antud erateede nimekirjas.
- Muudeti "Täiendavate sotsiaaltoetuste maksmise korda" järgnevalt:

§ 5 Küttetoetus

- Toetust 1000 krooni on õigus taotleda üks kord aastas vallas alaliselt elavatel üksikpensionäridel, kellel ei ole seadusjärgseid ülalpidajaid ja kelle sissetulek ei ületa rahvapensioni kahekordset määra.
- Toetust ei määrata juhul, kui taotlejal on metsamaad.
- Otsustati kasutada AS Narva-Jõesuu Sanatooriumi aktsionärina õigust märkida aktsiaid nimiväärtusega 100 krooni aktsia (8 aktsiat).
- Kuulati vallavanema informatsiooni Tartu Maakohtu menetluses oleva Eesti Vabariigi hagiavalduse kohta Ülenurme valla vastu võla (masuudilaen 1993.aastal) tasumise nõudes.

Järgmine vallavolikogu istung toimus 23.jaanuaril 2007.a kell 16.00 Reola kultuurimajas.

REET SAKK,
vallasekretär

ÜLENURME AASTA TEGU 2006

Hindamaks ja väärtustamaks, aga ka meenutamaks seda, mis meie valla elus aasta jooksul tähelepanuväärset ja head on olnud, kuulutame taas välja konkursi. Palume teil, head lehelugejad, alljärgnevast nimekirjast valida välja üks, teie arvates tänuväärseim sündmus, ja teha selle ette rist. Kui teile meenub veel midagi, mis teie arust väärib äramärkimist, võite selle üles tähendada ja hääle oma kandidaadile anda. Igahel on hääletamiseks vaid üks hää. Teie poolt paremateks hinnatutele on Ülenurme Vallavalitsus välja pannud auhinnad, kõigile tegijate nimekirja kantutele kuulub meie austus ja lugupidamine niikuinii.

Täidetud ja ajalehest välja lõigatud hindamislehed tooge 15. jaanuariks Ülenurme vallamajja, samuti saate need jätta Reola, Talevi või Külitse kauplusesse, kust need kokku korjatakse.

Täname teid ette, et aitate välja selgitada ja tunnustada meie valla tublimaid tegijaid!

- ☐ Ülenurme uue kaupluse Ülenurme Konsum avamine
- ☐ Üleriigilise lauljate konkursi "Jõulutäht" korraldamine Ülenurme Muusikakoolis
- ☐ Ülenurme veepuhastussüsteemi uuendamine
- ☐ Külitse raamatukogu uuendamine
- ☐ Tõrvandi raamatukogu uuendamine, muinasjututoa avamine
- ☐ Reola segarahvatantsurühma osalemine Hispaanias Europeade'il
- ☐ EPM-i korraldatud Ülenurme mõisa- ja talupäevad
- ☐ Ülenurme IV kooliolümpiamängude korraldamine
- ☐ Ülenurme valla hariduselu 240. aastapäeva tähistamine
- ☐ Ülenurme Gümnaasiumi üleminek e-koolile ja kooli pidev ehituslik uuenemine
- ☐ Tõrvandi lasteaia "Rüblük" õueala täiendamine uute atraktsioonidega
- ☐ Ülenurme lasteaia õueala ilmestamine uute puuskulptuuridega
- ☐ Ülenurme sportlaste II koht *indica* maailmakarikavõistlustel.
- ☐ Muu.....

Jõulutäht tõusis tänavu viiendat korda

HARIDUSELU

Rahvatarkus ütleb, et laul teeb rinna rõõmsaks. Mõõngem, et mitte ainult laul. Teinegi tarkus sobib siia juurde: sõbrad on kui tähed – sa ei näe neid kogu aeg, kuid sa tead, et nad on olemas, alati.

Sõbrad, kes armastavad muusikat Eestimaa erinevates laulustuudiotest, saavad kord aastas kokku ka Ülenurmel, et rõõmu pakkuda üksteisele ja kuulajatele ning tähtedena särada. Sel aastal korraldas Ülenurme Muusikakool juba viiendat korda üleriigilise laulukonkursi "Jõulutäht".

Olin sellel aastal konkursi eelvooru žüriis ja juba teist aastat finaalkontserdi konfereansjee. Võistlus, mis toob kohale lauluhuvilisi üle Eesti, on juba teist aastat suuremaks kasvanud Ülenurme Gümnaasiumi ruumide mahutavusest. Kui mõni aasta tagasi alustati, ei olnud lauljaid veel nii palju, s.t konkurss polnud veel nii menukaks saanud. Finaalkontsert toimus juba teist aastat esimese adventi ajal suurepärase kontsertpaigas, Tartu Jaani kirikus. Eelvooru žürii töö oli keeruline, kuulata tuli 116 lauljat kokku viies vanuserühmas. Aega kulus selleks Ülenurme Gümnaasiumi saalis seitse ja pool tundi. Noorte lauljate tase oli hämmastavalt kõrge, finaalkontserdile oleksid võinud minna peaaegu kõik. Vastutusrikas ja keeruline valik tuli aga teha, finaalkontserdile jõudis seega vaid 31 lauljat.

Kontsert oma kava ja esinejate poolest võiks ehk olla paljudele kontsertpaikadele üle Eesti. Et kontserdist tehti salvestus, on kindlasti seda võimalik jõuluajal näha Alo TV-s. Suurepärase heliteostus, võimaldamaks kuulata publikul kogu ilu lauludest ja esitustest, oli Neumannstuudio, kes on "Jõulutähe" hea partner juba aastaid.

Sellel aastal oli faveiididel meeldiv üllatus saada auhinda Ülenurme vallas elavalt kunstnikult Aili Palmilt – keraamika, käsitöö. Meeldiv oli ka see, et autasud andis võitjatele üle meie vallavanem, kes oli samas ka finaalkontserdi žüriis – aitäh, Aivar Aleksejev!

Ülenurme Muusikakooli poolt toimetasid lavatagust tööd tagasihoidlikult ja vaikelt Ülle Andreson, Britt Laats ja Aire Meliste.

Kui nüüd rääkida noortest lauljatest, siis nende nimepidi äramärkimine oleks väga leheruumimahukas. Tublid olid kõik. Auhinnaliste kohtadeni jõudsid Ülenurme Gümnaasiumi ja Ülenurme Muusikakooli osalejatest ANETTE AVVALD, KAROLIN MINENKO, KRISTI HENNO, ANNA-LIISA SUPP ja ANDRE HEIN. Kõikide juhendajaks on või on olnud Ülenurme Muusikakooli legendaarne lauluõpetaja ja kontserdi "Jõulutäht" promootor Ursel Oja. 16-18-aastaste lauljate vanuserühmas tuli võitjaks Ülenurme Gümnaasiumi õpilane Kristi Henno, kes oli ise nii oma laulu autor, kontsertmeister kui ka juhendaja. Samas on ka see laulja oma liikumapaneva impulsu ja kogemused saanud Ursel Oja laulustuudiost.

Viieteistkümnest auhinnalisest kohast tuli meile Ülenurmele üks kolmandik, kokkuvõttes oli Ülenurme edukaim osalenud laulustuudio.

Aitäh Sulle, Ursel!

Auhinnalise kohani ei jõudnud, kuid märkimisväärselt head olid veel Ülenurme Muusikakooli noortest lauljatest finaali jõudnud ANETT KULBIN, LIIS JAKS, MARGUS VAHER. Finaali kahjuks ei mahtunud, kuid samuti tublid olid PILLE TOOM, EMERI JAHU, KADI LAANEOTS, LAURA ADAMSON, MARTA ALIIDE JAKOVSKI, KIRSTIN KARIS, LIINA UIBO, ANNE ARRAK, TRIIN JUSSON, KRISTINA KORJUS, KÄTHI KIVI, MARI NETTAN, SILLE LÖHMUS, MAARIT JAAKSON, SIGNE HANSEN.

Kristi Henno saavutas omaloomingulise lauluga 16-18-aastaste vanuserühmas esikoha.

Ülenurme valla eripreemia pälvis TÕUSVA TÄHENA Käthi Kivi.

Konkursil osalenud lauljate tase oli väga kõrge, toonitan seda taaskord. Hoolimata vanusest olid tähelepanuväärsed enamuse noorte lauljate häälekäsitlus, musikaalsus, stiilitunnetus.

Jaani kirik Tartus oli teist aastat järjest rahvast täis. Usun, et saalisviibijad said finaalkontserdist suurepärase elamuse. Kirjeldada elamust oleks tänamatu, parem oleks olnud ise olla kohal. Usutavasti avaneb selleks uus võimalus detsembris aastal 2007. Loodame, et üleriigiline laulukonkurss "Jõulutäht" jääb toimuma aastaid ja on jätkuvalt märkimisväärne tähis osalejatele ning suurepärase võimalus Ülenurme vallale, näitamaks, et me oleme olemas ning oleme tublid. Aitäh Sulle selle eest, Ülenurme Muusikakool!

PEEP PUIS,
konkursi "Jõulutäht" fänn

Nauditava lavasarmiga on ikka kuulajate südameid võitnud Anette Avvald, kes seekord saavutas 10-12-aastaste vanuserühmas III koha. Teda õnnitleb vallavanem Aivar Aleksejev.

17.detsembril musitseerisid Ülenurme Muusikakooli lapsed oma jõulupeol Tartus Salemi kirikus.

HARIDUSELU

Märkamatul on aastaring jälle otsa saamas ja käes imeline jõuluaeg. Meie väikesed rüblid on kasvanud suuremaks ja saanud kindlasti ka targemaks. Sõgis on olnud pikk ja sellesse on mahtunud palju toredaid ettevõtmisi – sügise sünnipäevapeod, suur mereröövlite pidu koos isadega, toredaid kontserte on andnud meie muusikaõpetaja laululapsed ja väikesed iluvõimlejad. Kui selle aasta jõulutunde tekkimisega on olnud natuke raskusi lume puudumise tõttu, siis meie lasteaeda külastanud jõuluvana tekitas selle tunde ikkagi nii väikeste kui suurte südamesse, akna taga puhuv tuul ja vihm ei heidutaud enam kedagi.

Kõige suuremaks kingituseks vallalt peame sellel aastal meie uusi mänguväljakute atraktsioone. Lume tuleku hilinemine andis võimaluse, et kevadeks planeeritud õuevahendid said paigale juba detsembris. OÜ Vivocard Plus paigaldas meie ilusale õuealale uued kiiged, ronimis- ja liulaskmisvõimalusega linnakud. Vahendid on eakohased, kaasaegsed ja pakuvad lastele suurt lusti. Laste rõõmu ja vaimustust oli võimalik välja lugeda igast sähvama lõõnud silmapaarist. Tahame laste poolt tänada meie valda ja õelda suur aitäh! Rüblid soovivad kogu vallarahavale toredaid ja rõõmsaid jõule!

ENE KALDA,
Tõrvandi lasteaia "Rüblid" juhataja

Rüblikute rõõm

Tõrvandi lapsed lustivad uutel ohututel liumägedel, kiiguvad vastsete turvaliste kiikudega. Lasteaednikud rõõmustavad uute atraktsioonide üle koos lastega - nüüd on lõbus, ohutu ja väga meeldiv õues mängida.

Ülenurme lasteaia on nüüd skulptuuride allee

Projekti autor ja juht Luigi Päri koos oma ema Milviga, Ülenurme lasteaia juhatajaga.

See aasta läheb Ülenurme lasteaia ajalukku taas mõnes mõttes pöördelisena – eelmise aasta lõpus lõigati linti uue rühmaruumi avamise puhul ja kevadeks sai uus rühm tegutsemishoo sisse, sel sõgisel täienes mudilaste õueala aga toredate puuskulptuuridega. Programmi "Leonardo da Vinci" raames meisterdati majataguste kaskede vahele kolm lustakat ja lastesõbralikku taieist: karu (autor Hermann Beneke), jõehobu (Hermann Grüneberg) ja siga (Martin Fischer). Ühe skulptuuri, seapea

valmimist noore skulptori Lisa Grodeki käte all said lapsed lausa koha-peal jälgida – vigastatud käe pärast ei saanud teos õigel ajal Valgemetsas, kus skulptuure puidust välja võluti, valmis ja nii lendasid voolimislaastud Ülenurmes edasi. Pakumärakad, millele nüüd uus vahva otstarve leitud, pärinevad Ülenurme poe juurest – need pakud olid oma eelmises elus nii suureks ja vanaks kasvanud puud, mis hakkasid ohtlikuks muutuma ja tulid maha võtta, liiatigi jäid nad ka uue kaupluse rajamisel ette.

Nüüd on neile antud elada uus ja õilis elu Ülenurme mudilaste hulgast.

Projekti kirjutajaks ja juhiks oli Luigi Päri, fotol poseerib ta koos ema Milviga, Ülenurme lasteaia juhatajaga. Karu otsustati panna lasteaia värava juurde, valvama laste tulekuid ja minekuid, olema neile seltsiks nende mängudes.

MAIRE HENNO

Õnneteri noppimas

Kui ma laupäeval, 11. novembril Shakespeare'i kohvikusse jõudsin, oli kohvik juba rahvast puupüsti täis. Emased, isad, lapsed - kõik kuidagi rõõmsalt elevil. Kõige keskel sáras ja askeldas Kersti, sáttides veel esitluse eel ritta igat värvi kirevaid kingikotte.

Nimelt oli kohe-kohe algamas Kersti Leisi uute lastelaulude plaadi ja lauliku „Jonnipulk“ esitus. Valminud on plaat, millel laulavad MTÜ Önnemaa laulustuudio „Vikerkaar“ lapsed. Ja tagantjärele võib saladuskatte all öelda, et ega see kõik nii kergesti tulnudki. Laulude plaatisaamiseks kulus nii õpetajal kui ka lastel hulk-hulk töötunde oma kodus lasteaia Tõrvandis, aga ka Tartus Tähtvere laulukaare alla asuvas helistuudios. Siis veel trükikoja otsingud ja palju-palju muud...

Aga nüüd oli rõõmupäev ja tänamiste päev. Ja tänusõnade pika rea vahele esitasid laulustuudio lapsed valiku lauludest, mis plaadil kõlavad.

Esimesena ütles Kersti tänusõnad Tõrvandi lasteaia õpetajale Annale Kairole, kelle kirjutatud 12 salmi on saanud Kerstilt viisid, ja Ulvi Haavale, kes on kahe laulu sõnade autor. Ka Kersti ise on kirjutanud kahele laulule sõnad ja tema enda väitel on lapsed ise oma loovusega laulude sünnile kaasa aidanud. See tore kogemus, mille lapsed on saanud lapsepõlvemaal laulustuudios tegutsedes, jääb neile hinge helisema kogu eluks.

Erilised tänusõnad lausis Kersti Riin Saarele, kes on lauliku ja CD-plaadi illustreerinud ja on ka laulustuudio „Vikerkaar“ logo autor.

Tänamiste pikas reas said kingituseks vastvalminud plaadi ja lauliku laulustuudio „Vikerkaar“ laululapsed, projekti rahalised toetajad Ülenurme Vallavalitsus, Tartu Kultuurkapital, Tartumaa Omavalitsuste Liit, Eestimaa Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp, OÜ Mivanor Grupp esindaja Margo Laul, OÜ Rayan Põrandad esindaja Rain Leis, Aivar Kornav ja Tiina Grauberg. Tänuõnu jätkus ka kõigile, kellega koostööd tehes plaadi ilmumine võimalikuks sai - Aare Varusk, Elmet Neumann, Ingrid Otti, Sirje Toompere, Silver Sinijärv, Ulvi Lauri, Meril Kilk

ja Ene Kalda. Loodetavasti tundsid ka lapsevanemad, kui tänulik Kersti neile on, sest lastevanemate toetuseta poleks ju laulustuudio töö võimalik.

Tõeline elamus saabus aga üsna ürituse lõppu. Lavale astusid Aivar Juuse ja laulustuudiost „Vikerkaar“ välja kasvanud Kirsti Kornav. Nimelt oli Kirsti see laulutüdruk, kes kolm aastat tagasi, toona veel päris lapsehäälsena, laulis koos Aivar Juusega, kellel laulus isaroll laulda, sisse nimilaulu Jonnipulk. Nüüd me kuulsime hoopis teist Kersti. Nüüd on noorel lauljal juba aastatepikkune laulmis-kogemus ja ta on päris mitmelt konkursilt toonud koju parimaid kohti.

Usun, et enese kuulmine plaadilt on kõigile lastele üllatav kogemus. Lastelaulude plaat „Jonnipulk“ ongi ju loodud selleks, et levitada uusi lastelaule laululembeste laste seas, ja selleks, et edendada lastes lauluhuvi. Ka annab plaat võimaluse varustada muusikaõpetajaid uue repertuaariga ning kaasasolevad noodid ja fonogramm saavad kasutajale väärtuslikuks töövahendiks. Plaat koos laulikuga või ka ilma laulikuta, mis võib olla vahvaks jõululingituseks lastega perele või töövahendiks koolis-lasteaia, on ka võimalik osta Kersti Leisi käest, kokku leppides tel 5661 5793.

Mis nüüd laulustuudio „Vikerkaar“ tegema hakkab, kui laulud kõik selged ja plaadi sisse pandud? Tegemist jätkub. Juba oktoobrikuus käidi Võrumaa Naisettevõtjate MTÜ Etna kutsel esinemas rahvusvahelisel naisettevõtjate juhtseminaril Pärnus, kus laulustuudio „Vikerkaar“ esindas esmakordselt Tartumaad ja Ülenurme valda. Ootamas on ettevalmistused jõuludeks ja kaugel see 11. veebruarigi enam on, mil Tartus Vanemuise kontserdisaalis toimub III Tartumaa lasteaedade muusikapäev „Potike keeda...“. Seekordset muusikapäeva korraldab MTÜ Önnemaa eelkõige projektimeeskonna ehk M-KAVA eestvedamisel. Üritusest saavad osa enamiku Tartu maakonna ja linna lasteaedade lapsed.

Armas Kersti - jaksu Sulle Önneseemnete külvamisega!!!

AIRA LAUL, MTÜ Önnemaa liige

MTÜ Önnemaa laulustuudio „Vikerkaar“ lapsed „Shakespeare'i“ kohvikus, Kersti Leisi uue lastelaulude plaadi ja lauliku „Jonnipulk“ esitusel.

Veel laulustuudio „Vikerkaar“ selle aasta tegemistest

13. detsembril korraldas Tõrvandi raamatukogu juhataja Marje Jock Tartu maakonna raamatukogutöötajate jõuluseminari, mille üheks osaks oli meie valla laste muusikaline tervitus. Kutse Ülenurme Gümnaasiumis toimuvale kontserdile esinema tulla said ka Tõrvandi lasteaia „Rüblük“ laulustuudio „Vikerkaar“ laulumudilased. Koostöö Marjega oli enne seda olnud väga positiivne ja selle ettevõtmise käigus sündisid mitmed uued koostöömõtted, millest kindlasti kuulete uue aasta alguses.

Jõulude ajaks kutsus Tartu Kaubamaja meie laululapsi esinema – 23. detsembril kell 12.00 toimus vastvalminud CD-plaadi „Jonnipulk“ esituskontsert. Sellel aastal veetis „Vikerkaar“ jõulueelset aega kaubamajas koos vanemate kaaslaste ja jõuluüllatustega.

Väike üllatus on kindlasti seegi, et esinemiskogemuse saavad ka lapsevanemad, sest selgeks on õpitud kaks ühislaulu, mida esitavad lapsed ja

vanemad koos. Kooslaulmine on ju rõõm ja uudne elamus kogu perele, see liidab ja ühendab peret veelgi. Suur tänu teile, laululapsed, emad-isad, vanemad-vanaisad selle meeldiva koostöö eest! Lapsed saavad laulmise ja muusikaliste tegeluste abil näole naeratuse, milles pole salakavalust ega äriilist arvestust, vaid üksnes puhas rõõm. Ja selle üle on hea rõõmu tunda.

Üllatusterohek t pühadeaega!

KERSTI LEIS, laulustuudio „Vikerkaar“ juhendaja

Olevik pakub sõna

Ja ongi kallis jõulu-aeg ja aastalõpp jälle kätte jõudnud ja ongi aeg aasta viimane "Olevik" lugejani toimetada. Traditsiooniliselt on "Olevikul" sellegi aastanumbri vahetumise aegu 3 küsimust mõnelede silmapaistvamatele isikutele valla-rahva hulgast, traditsiooniliselt jääb südamele kripeldama, et hästi paljud silmapaistvad inimesed jäävad seekord jälle huviorbiidilt välja – järgmist või ülejäämist aastavahetust ootama. Seekord siis järgmised meie hulgast. Ajaloolise töö huvides peab veel märkima, et vastajate hulka oli planeeritud ka mehi, seekord ei leidnud nad siiski mahti küsimustele vastata, aga lubasid, et kunagi hiljem.

ESTA SAMBAS, Külitse kaupluse omanik

1. Kuidas teie perel üldse tuli plaan Külitises poodi pidama hakata, millised on teie sidemed siinse kandiga ja mida kohalikust elust, s.h suhetest vallakeskusega ja vallavalitsusega arvate (sealtkandi-rahvas peab ennast kahjuks vallakeskuse suhtes ääremaaks - on see asi ikka nii hull)?

Plaan poepidajaks hakata tuli üsna ootamatult. Tüdrukud olid proua Laine juures tööl ja jutu sees oli välja tulnud, et ta on "poodimisest" juba üsna väsinud. Arvata võib, et üksi ja ilma puhkuseta kõike seda tööd tehes ikka ükskord hakkad vabaduse peale mõtlema.

Võtsin siis pere kokku, arutasime, kui võimatu peaks üks poepidamine olema, ja arvasime, et pole seal midagi ilmvõimatut. Õnneks on Eestis veel häid panku, kes materiaalselt öla alla panevad, mõistagi su enda riisikol, nii et sai see otsus kalkuleeritud võimalikult musta stsenaariumi peale, õnnestumise korral on ju hea, kui paremini läheb ja kes meist neid "hapusid viinamarju" ikka tahab. No tänaseks on mitu puuda soola juba söödud, parasjagu klientide närve kah proovile pandud, kord olid külmikud ühtepidi ravis, siis pärast ümberkorraldusi jälle teisipidi, aga kes kaupa tahtis, see leidis ikka kõik üles. Akende ja uste vahetamise aegu käisid kannatamatud kliendid vanast aknaugust, keegi teenindamata ei jäänud, kuigi, jah, tolm ja jagus ja ebamugavusi paariks nädalaks ka. Nüüdseks on suur lammutamine läbi, riulid ilusti kaupa täis ja tolm võetud. Peab ainult suur tänu klientidele ütleva, kes meie tegemistest aru said ja ebaseadmisest pärast ei pahandanud. Väike mure on meie poe ustega - ei saada aru, miks neid kaks on. Aga kunagi tuleb kohvikuosasse, ei tea täpselt, kunas, ikka päris kohvik ja vahesein tuleb ja sooja sööki saab ja pidusid laudadega ja ilma tuleb ka. On ainult üks suur aga, see materiaalne aga. Suured tänusõnad tahaks lausuda mu heale naabrile proua Airele, kellega koos sai tehtud taotlus Ettevõtluse

Arendamise Sihtasutusele ehk EAS-ile, ning tänaseks on Külitse kauplus-bistroole antud JAH-sõna toetuse saamiseks Külitse poodi kohvik-bistroo arendamiseks. Summad pole küll suured, kuid ära teha annab nii mõndagi.

Külitises elame oma perega kõigest 3 aastat. Ah, sai sellest linna üürikorterite elust lihtsalt kõrini, ehitasime pangalaenuka maja, rajasime soost väikese metsa-aiakese juurde - ja mida veel vaja!? Kõige enam tunneb maja-aiarõõmu muidugi meie kodukass Konstantin Pätsu: temale kui korterikassile ehitati maja, kus ta võib tubade akendest avanevat vaadet nautida ja naabri kass-daami ees poosetada, ja tema territooriumi eest on ka pererahvas hoolitsenud. Igatahes on kass rahul, nii ta näib arvavat ja jumal temaga.

Kuna pooleliolevas majas oli sisetöid kuhjaga, aias tegemisi piisavalt, vana ema hooldada, jäin koduseks. Ja ma arvan, et poepidamine tuli täiesti õigel ajal: mu aed sai enam-vähem valmis, maja sisetööd ka ning on siis mõtet käia linnas kirumas halbu töödandjaid ja väikest palka. Nüüd olen ise halb töödandja, maksan vähe oma abilisetele, aga investeerin nende tulevikku poe näol, ja tööl käin "kõigest" iga päev kella 9.30- 21.00-ni puhkepäevadeta, ja üldse ei kurda, et töid-tegemisi on palju. Endale ju teen, oma perele, pole mõtet kurta. Kui kurdaks, tunnistaksin, et valisin valed valikud. Ja üldse, kõik, mis ei tapa, see teeb tugevaks. Ju see on minu ülesanne siin ja praegu.

Vallavalitsuserahvale ütlen suured tänud. Ma väsitasin nad vahepeal päris ära, käisin muudkui oma palumistega nende toetuste tarvis, mida taotlesin - küll oli ikka ühte paberit ja teist dokumenti vaja, aga saime hakkama. Härra vallavanemale samuti aitäh Külitse rahva poolt, tänu tema soovile suhtumisele meie ürituste korraldamistesse on seltsielu hoogu juurde saamas.

Aktiivne rahvas on siin jätkuvalt ikka noored. Aitäh neile, kelle kaasabil me koristasime poe kuurid ajaloosodist ja lammutasime-ehitasime kõrvalruume. Hakkasin nende poiste nimede peale mõtlema ja sain sellise pika-pika nimekirja. Kuna kardan, et äkki keegi jääb nimetamata, siis - ise tean igatahes täpselt, et kõik need nooremapooldesellid Külitse kaupluse juures pole mitte kogu aeg seal niisama passinud ja istunud, nagu paljudele võib-olla tundub. Need noormehed tegid ära väga suure töö ja suur-suur aitäh selle eest! Inimene on selline, nagu ta on, kes pole loodud tööd tegema peaga, see teeb kättega. Kui ei lähe nii hästi koolipingis, kuid tööülesannetega saab hästi hakkama, siis on ju hea!

Vanem rahvas on ennast nii üle töötanud, et ei jõua isegi reede õhtul tantsupeole tulla, Mini MTJ esineb ja nii vähe rahvast... Tegelikult oli rahvast siiski parasjagu, jäi natuke ikka tantsuruumi ka.

Ääremaa...

Kahjuks olen ise hästi vähe Külitse inimene olnud, kuid ääremaatunne on kohati tõesti tuntav probleem; küsitakse palju meie järve puhastamise kohta, järveäärse valgustuse kohta, ka uus bussijaam on pime ja kui poe valgusvihust väljud ja soovid jõuda järveäärse bussipeatuseni, siis kõnnid raudselt mööda kraave ja ainult hea õnne korral pääsed nii, et ei murra mõnda konti.

Teisalt jälle - mis ääremaa me siin ikka oleme. Külitse rahvas, vaadake vasakule, Tartu omad pole enam kaugel; ja siis vaadake paremale, Külitse on

varsti Nõos väljas. Seljataha pole mõtet piiludagi - Haageni on ainult kiviga visata ja nina ees näeme juba varsti Ülenurme keskuse omi. Ehitused käivad, jõudu neile, kes ehitavad! Ise aina kasvab ja nii saab meid palju olema. Mida rohkem meid on, seda tugevamad oleme. Pea püsti!

2. Tulevikunägemus - teil ju neid häid plaane ja kavasid...

Täna on pea täitsa tühi. Üks plaan on järgmine: mul käib siin poes ikka lapsrahvast ja kuna mu enda lapsed on suured, siis nende mänguasjad on kõik puha ära jagatud. On mõte teha selline pisike mängunurk, aga äkki kellelgi on selliseid lüüsid, mida enam ei kasutata, mis nii kergesti katki ei lähe ja millega õnnetusi ei juhtuks ning mida suure häda korral võib ka lapsele kaasa anda. Vot selline palve moodi asi. Ehk raatsite ära anda, kui endal üle.

3. Pühadesoov vallarahvale

Õnneks tuleb tänava Eestimaaale pärast vihmast sügist kohe kevad ja meie saame kütte arvelt kokku hoida. Ja kuna päevad on natuke kevadisemad, pole külma ja kõledust ega tusatuju, siis peamine eestlase söök - teine eestlane - jääb lihtsalt järele.

Tee teisele seda, mida sa soovid, et sulle tehtaks! Tee head, heast seemnest kasvab palju head vilja, halb hallitab käest! Kus viga näed laita, seal tule ja aita!

AIME-LAINE KAHK, Reola Noorte Näitetrupi asutaja ja juhendaja

Kuidas siis noortel näitlejatel läheb? "Vana hea Aime on tagasi", kirjutas "Olevik mõned aastad tagasi... Vallas on mitu näiteringi, koolis tehakse näitemängu - ära ikka mahute kõik, konkurents ei kimbuta?"

Noortel näitlejatel läheb hästi. Imelik, juba 7 aastat on nüüd noortega näitemängu tehtud... Milvi Tisler omal ajal sedasi kirjutas tõesti, et vana hea Aime, ise veel küsis, et kas ma ikka võin sedasi...

Kevadel oli meie noortel näitlejatel n.ö pereheitmene. 8 noort nende hulgast, kellega koos 2000. aastal alustasime, lõpetasid gümnaasiumi ja läksid mujale õppima ning tuligi mul jälle üsna otsast alustada jälle. Aga kaks "vana" koosseisu tegijat Merlin Ponna ja Jane Peda käivad võimalustmööda ikka koos meiega pühapäeviti kultuurimajas proovidel. Märtsis tuleme välja uue etendusega "Timur ja ta sõbrad", Merliniga koos lavastame ja Jane teeb muusikaosa.

Uusi näitlejaid tuli 14 last, neist 11 on mu tütre Kalli Irdi klassist, tegime temaga koos ka 3. ja 4. klassis näitemängu! Olen nüüd ju ka Tõrvandis näiteringi juhataja. 5.a klassi lastega, mõned on veel juures,

teeme Lutsu "Nukitsameest". Need 5.a lapsed mängivadki kahes kohas, koolis ja kultuurimaja ringis on ka peaaegu kõik. Ja huvitav, et poiste hulgas on hästi palju näitemänguhuvilisi. Lastega on tore tegelda.

Ja ära ikka mahume. Ei ütleks, et omavahel konkureerime. Jaaniga oleme ühise keele leidnud ja gümnaasiumis Piret Rannasti ja Toomas Laanega on tore koostöö. No ikka mahume kõik ära!

2. Kuidas Sa kõike jõuad? Tarmo Kerstnalt kunagi kuulnud väitel on jutud tänapäeva õpetajast kui "maa soolast" täiesti liiast, et see on nüüd unustatud mõiste. Su oma tütar Kalli näiteks ju teeb ka kõike, jõuab kõike ja kõikjale? Ja on Sulle näiteks ikka öeldud, et Sinuga ollakse rahul?

No peab jõudma! Ma olen elus palju tasuta, nn ühiskondlikku tööd teinud, ei osanudki iga tegemise eest raha tahta. Muidugi oli meeldiv, kui kooli huvijuht Marit tuli ja ütles, et sa ju töötad, vormistame su ikka ringijuhiks ka.

Maa sool... Minu eluloo kuuel aastal Vana-Antslas ja Võrus öeldi mulle päris tihti, et olen ehne maa sool. Igasuguseid lapsi on tulnud kasvatada, on tulnud ka käre olla. Vahel ikka meenutan naljaga pooleks, et omal ajal ei läinud Kalev Lindal poistekooriga Tallinnasse laulupeolegi, kui õpetaja Kahki kaasas ei olnud. Eks elatud ja töötatud aastate eest on päris palju igasuguseid tänu- ja aupabereid kogunenud. Väga südamesse läks, kui hariduselu aastapäeval tänuplaadi sain ja sellel olid sõnad "Tänu Sulle, Aime-Laine Kahk, kes Sa tulid ja jäid õpetajaks Ülenurme lastele". See oli liigutav.

Kalli tegeleb lastega tõesti palju. Eks meil seda isetegemise-pisikut ole kah mõlemal.

Jah, mitte kõik õpetajad ei taha tänapäeval oma vabast ajast lisatööd teha. Aga meil on ju kultuurimajas näiteks viie taidlusringi juhendajad meie kooli õpetajad – no võib ju neid maa soolaks nimetada. Koolis teevad paljud ringijuhitööd – ikka on palju tublisid! Meie kooli huvijuht Marit Rauk näiteks meeldib mulle väga, oskab toredasti kõike korraldada. Lisaks on ta väga inimlik, ikka leiab aega sind ära kuulata.

3. Pühadesoov vallarahvale.

Sõnastaksin selle nii: naera tihti ja palju, hinda ilu, leia parimat teistes, veeda aega peres askeldades või ühiskonda parandades, siis saabki maailm paremaks. Tea, et kellelgi on olnud kergem sellepärast, et sina oled olemas.

Kui oskame süveneda teiste inimeste mõttesse, siis hakkame rohkem aru saama nii oma lähedaste kui ka töökaaslaste tunnetest. Kuula ja mõista, aga vaata ka endasse kas jõulukuünla valgel või aastavahetuse rõõmus.

Nii väga tahaks, et me leiaks aega üksteisele silma vaadata, üksteist ära kuulata, et meil ikka jätkuks oskust suhelda teiste inimestega, jätkuks rõõmsat meelt – kõigist läbielamistest hoolimata! Hoidkem suunurgad ülespidi!

TIINA NADEL, Ülenurme Konsumi juhataja

1. Kuidas meile siia Ülenurme jõudsite - teadupärast otsis Põlva Tarbijate Ühistu meie vastele Konsumile ju juhatajat üsna kaua?

Tere, ülenurmelased! Mina olen Tiina, Ülenurme Konsumi uus juhataja. Siia sattusin ma tänu Põlva TÜ poolt korraldatud konkursile ja püüan teha omalt poolt kõik, et vastne kauplus saaks nii kõikidele kohalikele kui ka ümberkaudsetele inimestele toredaks kodukaupluseks, et iga inimene tuleks siia rõõmuga ja leiaks siit kõik esmavajaliku, mida soovivad. Oodatud on kõikide klientide ettepanekud, mida püüame kindlasti arvestada.

Kuna hetkel on mul veel sisseelamise aeg ja kahjuks ei ole ma kohalik, siis ma paraku kohalikku elukeskkonda veel eriti ei tunne. Tundub, et üldiselt on rahvas sõbralik.

2. Uus kauplus - kindlasti on ka probleeme?

Kui muidu tundub kohalik rahvas tõesti sõbralik olevat, siis mõned mured on ikka ka. Probleeme tekitavad noored, kellele meeldib õhtuti kaupluse juurde koguneda. Selline lärmakas kogenemine aga häirib väga müüjate tööd. Kuna tegemist on siiski juba suurte poistega, kes teadupärast on "ise kõige targemad ja ülitähtsad", siis ega neid eriti õnnestugi korrale kutsuda ja korralekutsuja võib vastuseks saada üpris krõbedaid sõnu. Samuti üritavad noorukid kauplusest kaupude näpata, selle asemel et neid ausalt osta. Tulevikus lahendab selle probleemi arvatavasti turvavahetaja.

3. Pühadesoov vallarahvale.

Rahulikku jõuluaega ja sooja südant, pidage mees oma kõige lähedasemaid ja kallimaid, kes on sel aastal teiega koos ühte sammu astunud! Ülenurme Konsumi sõbralik pere omalt poolt aga loodab, et teete oma pühadeostud just siin - Ülenurme Konsumis!

ÜLLE KOITMAA, OÜ Akito lilleärid, s.h Ülenurme Konsumis asuva lilleäri omanik

1. Kõigepealt siis iseendast ja oma ärist - lugesin visiitkaardilt, et Ülenurme lillepood pole kaugelki ainus Teie kauplus?

OÜ Akito on asutatud 2001. aastal ning on hetkel tegev viies müügikohas: kaks neist on Tartus ("Feenoksi" kaupluses ja Soodusmarketis), üks Ülenurme Konsumis, üks Otepää Kaubanduskeskuses ning üks Tõrvas Kevade keskuses.

Akito tegevusaladeks on lõike- ja potiilide müük, kimpude ja seadete valmistamine, peoruumide dekoratsioon ning lilleaadetiste kohaletoometamine nii Eestis kui ka mujal maailmas. Akitol on koolitatud, pädevad ja maitsekad lilleseadjad ning lai kaubavalik. Ettevõtte töötab kokku 13 töötajat.

Ülenurme lilleäri sai loodud paljuski sümpaatiast selle valla vastu ning ajendatuna kohalike elanike murest, et Ülenurmes pole korralikku lillepoodi, kust

endale koju või enne küllaminekut kingiks kaunis lilleõis või -seade osta. Avasime lilleäri juuni keskpaigas, et põhikooli ja gümnaasiumi lõpetajatele ei peaks pered ja lähedased lilli kaugelt otsima minema. Kahjuks pole külastatavus seni olnud suur, kuna Ülenurme elanikes on veel sügavalt juurdunud harjumus kõik vajalik linnast tuua. Loodame, et järgmisel aastal see muutub ning igaüks leiab olevat otstarbekamaa meie poest läbi astuda. Kindlasti ei pea keegi pettuma ei meie kaubavalikus ega teeninduses!

2. Missuguseid lilli me siis siin Ülenurmes meelsamini ostame? Ja milliseid soovitusi jagaksite jõulumeeolu loomiseks kodudes? Mis tänavu lillemoes uut on?

Ülenurmes ostetakse meelsasti erinevaid seadeid ja õitsvaid potiilide. Praegu jõuluajal on muidugi suur nõudlus jõulukaktuste ning jõulutähtede järele. Lisaks viivad Ülenurme inimesed meie poest meelsasti koju ka jõuluseadeid. Eks need jõululilled ja -seaded juba loovadki kodudes jõulumeeolu ning rõõmustavad nii suuri kui väikesi pereliikmeid. Kindlasti on ilus pühade ajal külla jõululill või -seade kaasa võtta.

Lilledega on ikka nii, et mood mängib vähe rolli ja peamine on igaühe enda maitse. Küll aga iseloomustavad sel talvel seadeid ja dekoratsioone märksõnad "hõbedane", "valge" ja "kristalne". Kuhuigi pole muidugi kadunud ka looduslähedus ja looduslikud materjalid. Meie oma lilleärides pakume jõuluks midagi igale maitsele - nii moodsat hõbe-valget kui ka klassikalist rohelist ning punast kombinatsiooni.

3. Pühadesoov vallarahvale

Vallarahvale soovime rahulikku ja õnnelikku pühadeaega ning jõulumeeolu nii kodudes kui ka südames!

MERJE AAVIK, Ülenurme Gümnaasiumi õppealajuhataja

1. Kust pärit olete, kuidas meie maile sattusite? Kas otsust siia tööle tulla oli ka kerge teha?

Olen pärit Ida-Virumaalt Jõhvest. Koolieluga olen kokku puutunud kogu oma eluaja. Ema, kes töötas õpetajana, suutis oskuslikult lasteni tuua õpetajatöö rõõmu ja õpetamise ilu. Õpetamine on ilus – see tähendab avatust uuele, loomist, paindlikkust ja armastust.

Ülikooliaastad on iga inimese elus otsingute, eneseavastuse ja leidmise aeg. Õppides Tallina Pedagoogikaülikoolis, osalesin ka Tartu Ülikooli pakutaval kursustel, enesetäiendamisel ja üritustel. Abiellusin 1993. aastal, peres kasvab 13-aastane tütar ja 6-aastane poeg. Elama asusime abikaasa kodu linna Tartusse.

Kui olin lõpetanud õpingud Tallinna Pedagoogi-

gikaülikoolis, alustasin õpetajatööd Tartu Kunstigümnaasiumis. Nüüdseks juba lõppeva aasta kevadel lõpetas minu esimene lend. Need on ilusaimad hetked, kui endised õpilased (aastate möödudes) meenutavad möödunud kooliaastaid ja teadmisi, mis on aidanud neil elus õigeid otsuseid teha. Nende hetkede nimel tasub töötada!

Minu otsus uus töökoht vastu võtta ei tulnud kergelt. Ühelt poolt oli soov kaasa rääkida hariduselu edendamisele, teisalt valutas süda nende õpilaste pärast, kellega oleksin pidanud uuel kooliaastal esimeses klassis rõõme ja muresid jagama. Nüüd, olles töötanud kaks õppeveerandit Ülenurme Gümnaasiumis, võin julgelt väita, et mu tookordne otsus oli õige. Töö on huvitav, õpetajad töökad ja abivalmid ning uutele väljakutsetele avatud, juhtkond orienteeritud kooli arengule ning õpilaste-õpetajate töötingimuste parandamisele.

2. Nn väike kool elab praegu muutuste tuules - räägitakse koolide ühe katuse alla viimisest. Omal ajal meil oli n.ö üks kool, siis oldi üks pere niikuinii, seejärel sai ühest koolist olude sunnil kaks ja kooliperegi pooldus, nüüd on kahest koolist taas üks saanud – kas (taas)ühthesulamisprotsess on lõppenud?

Ülenurme Gümnaasiumi edasiviivaks jõuks on koostöö, ühendamaks pädevust ja tagamaks kvaliteeti. Nagu laeva õige suund ei sõltu ainult kapteni oskuslikust tööst ja teadmistest, nii vajab jätkusuutlik kool kogu meeskonna teadmisi, oskusi ja pühendumist. Jõudude ühendamisel suudab kool vastu pidada ja arenedä tänapäeva uuendusteroohkes hariduselus.

3. Pühadesoov vallarahvale

Käes on aasta viimased hetked. Kiire elutempo ja aja pidev puudumine on viimaste aastate märksõnad. Nüüd on õige aeg pisut tempot maha võtta, tunda rõõmu selle üle, mida elu teile usaldanud on, leida mahti mängida lastega, kuulata nende mõtteid ja arvamusi perekonnast, koolist, maailmast. Nagu lille eest tuleb hakata hoolitsema enne seda, kui ta mullast võrsub, vajab ka inimlaps hoolitsust ja armastust juba enne sündi. See on pidev protsess ja areng, aga kui te teete seda südamega, saab see mitmekordselt tasutud.

Soovin kõigile valgeid jõule, aega iseenda ja lähedaste jaoks, unistuste täitumist ja hingerahu!

KERSTI RAUDSEPP, TIINA KALMUS, ILONA TARKONEN - Wilhelmine ilusalong.

1. Wilhelmine ilusalong on nüüd oma tegutsemises pikemat pausi pidanud. Mida siis vahepeal oled teinud-saavutanud, Kersti?

Vahepeal olin ise pikemat puhkust, meie perepoeg Hannes sai endale õekese Hanna-Loores ja selle

pärast olid ka Wilhelmine-salongi ukseid külastajatele suletud. Maarja läks ju juba varem ära, võttis elult vastu uued väljakutsed ja toimetab nüüd hoopis uudel rindel.

2. Aga nüüd hakkab Wilhelmine uue hooga ja uute inimestega, kuulu järgi piditegi veel vanal aastal taasalustama. Nüüd ju konkurents ka tekkinud ja...

Tahtsime jah veel vanal aastal oma salongi uuesti avada, aga läks teisiti. Kahjuks langesime vandaalide ohvriks – meie uus salongisilt sai üleval olla kõigest ühe nädala, siis oli see kildudeks lõhutud. Reklaamsildi tegemine läks maksma 1800 krooni – kui iga nädal niisugune summa peaks selle peale minema... no loodame selle mure vanasse aastasse maha jätta!

Wilhelmine salong avab siiski taas oma ukseid. Jaanuaris alustavad tööd juuksur (esmaspäeviti ning neljapäeviti) ja massöör Tiina. Kosmeetik Ilona hakkab teid teenindama kevadest, praegu lihvib ta veel oma teadmisi iluravi erakooli õppesalongis. Massöör Tiina pakub klientidele lõõgastumiseks ja raviks klassikalist üldmassaaži, meemassaaži ja kupumassaaži. Hetkel õpib ta veel lisaks tai massaaži.

Juuksurisalongis hakkame kasutama L'ANZA ja Kadus sarja tooteid, kosmeetikasalongis tulevad kasutusse Ingrid Millet'e ja dr Renud sarja tooted.

Esiialgu meil kindlat lahtiolekuaega ei ole, kuid sellest ei tasu heituda. Helistage meile julgelt (telefon salongis 741 2231), lepime teenuse aja kokku! Informatsiooni saab ka meie koduleheküljelt www.wilhelminesalong.ee.

Konkurentsi, arvan, ei tohigi karta – hea konkurentsi hoiab lihtsalt toredasti vormis nii teenindajad kui ka teenuse kasutajad!

3. Pühadesoov vallarahvale

Kaunist ja rahulikku jõuluaega, tugevat tervist ning rõõmsat meelt soovivad kõigile vallaelanikele Tiina, Ilona ja Kersti!

KÄTLIN ANIER, Caty ilusalongi omanik

1. Paluks paar sõna kõigepealt enda ja oma firma kohta.

Töötasin varem juuksurina Tartus ja kuna vahe-maa kodu ja Tartu vahel oli pikk, otsustasime linnale lähemale kolida. Juhuslikult sattus uueks koduks Ülenurme, ka idee teha siia oma ilusalong tuli äkki. Kuna kuulsin, et siia ehitatakse uut kauplust, siis avanes ka kohe võimalus rendipinna soetamiseks. Ja nii see kõik tuligi. Nüüd olen tegutsenud juba peaaegu pool aastat ja selle ajaga olen võitnud väga palju kliente ja leidnud asendamatu kolleegi.

2. Kuidas salongil siin meie-mail läheb? Kas ülenurmelased ikka hoolivad piisavalt oma väljanägemisest ning on ka uljamad uusi soengulõikusi ja juuksevärve katsetama? Mida lisaks juukselõikamisele veel pakute?

Olen väga rahul. Lisaks juuksuriteenusele pakume ka solaariumis päevitamise võimalust. Meil on uus *Ergoline Excellence Turbo Power 800* solaarium, mis on varustatud erinevate lisadega nagu näiteks *AquaFresh & Arome*, mis muudab päevitamise eriti meeldivaks. Pakume selle solaariumi teenust pea 50% odavamalt kui Tartus. Ülenurmes on meeldiv elada ja töötada, sest inimesed on siin sõbralikud ja toredad. Nad hoolitsevad oma välimuse eest ja on üsna julged katsetama uusi lõikuseid ja ka värvitehnikaid.

3. Pühadesoov vallarahvale

Oma salongi klientidele ja vallarahvale soovin rahulikke jõulupühi ja kõike ilusat uueks aastaks!

KRISTI KULL, Ülenurme Vallavalitsuse keskkonnaspetsialist

1. Kust ja kuidas meile tööle sattusite, mida meie vallast enne teadsite?

Olen põline Ülenurme valla elanik. Hariduskäik: Nõo Põhikool, Tartu kunstigümnaasium, EPMÜ metsandusteaduskonna loodusvarade kasutamine ja kaitse eriala. (1999-2004). Oma bakalaureuse lõputöö tegin teemal „Ülenurme valla maastikulisel muutusel 70 aasta jooksul“. Selle töö raames kõndisin valla risti ja põiki läbi, kaardistasin valla hetkesuist.

Ülenurme Vallavalitsusse mind kutsuti tööle. Kuna elutempo on kiire ja aeg väga tähtis, pidasin otstarbekamaks töötada kodu lähedal. Suur soov oli ka omalt poolt koduvalla arengule ja keskkonnaprobleemide lahendamisele kaasa aidata. Mu praegused töökaaslased on sõbralikud ja lahked, esmamulje Ülenurme Vallavalitsuses töötamisest on olnud positiivne olnud.

2. Mida see Teie keskkonnaspetsialisti töö endast kujutab? Pole vist eriti kerge valdkond - linnalähipiirkonnas see keskkonnakaitse ja heakord päris tõsine teema ju, pealegi oleme kahjuks ka justkui linna magamistuba, ehitatakse siia ju hästi palju ja eks sellega on ilmselt ka probleeme.

Minu tööülesanded oleksid lühidalt sõnastatuna järgmised: keskkonnaseisundi jälgimine valla haldusterritooriumil, reostuse korral vastava abi organiseerimine, keskkonnaprobleemide seadusandluse täitmise kontroll valla haldusterritooriumil, jäätme-käitluse korraldamine lähtudes jäätmeseadusest, jäätmekavadest (riiklik, maakonna, valla) ja valla jäätmehoolduseeskirjast, planeeringute ja arengukavade koostamisel osalemine. Keskkonnajärelevalve teostamine oma pädevuse piires, haldusõigusrikkumise protokoll koostamine ja haldusõigusrikkumise arutamine ning trahvide määramine vastavalt seadustele ja valla õigusaktidele.

Hetkel koostan jäätmetekitajate registrit, mis on

vajalik korraldatud jäätmeveo korraldamiseks. Kindlasti hakkas seoses registrisse kantavate andmete täpsustamisega valla elanikega uuel aastal ühendust võtma.

Üldiselt on minu tööks kõik see, mis puudutab kogu keskkonda: vesi, õhk, maa, reostus jne.

Probleemidest. Valla territooriumil erinevates piirkondades kohtab ebameeldivaid vaatepilte, mille puhul tuleb tõdeda, et inimene kui selline kohati kuulutab küll rohkem oma kuuluvust loomariiki. Teede ja kraavide ääred on prahti täis loobitud, samuti leidub kinnistute omanikke, kes on ladustanud oma kinnistu territooriumile prügi ja ehitusjätmeid, mis on

loomulikult keelatud. Kurb, kui inimene ei hooli oma kodukoha heakorrast. Kindlasti on sellistel teemadel räägitud küll ja küll, aga tundub, et ikka vähe. Miks peaks keegi tahtma sõita metsa alla ja visata sinna oma auto kasutatud rehvid, kui neid saab Aardlapalu prügilas tasuta ära anda?! Loomulikult pole ainult jätmed probleemiks, oma töös puutun samuti kokku joogivee- ja reoveeprobleemidega, muret tekitavad koerad-kassid ning nende omanikud, kes oma looma järelt koristada ei taha, ja veel palju muud.

Probleeme on kindlasti palju, edaspidi kirjutame nendest rohkem.

Kasutaksin juhust ja annaksin vallarahvale teada,

et minu vastuvõtuajad vallas on esmaspäeviti ja kolmapäeviti, kirjutada võite elektronpostiaadressile kristi.kull@ylenurme.ee või helistada telefonil 527 6413. Pöörduda võivad kõik vallaelanikud, kellel on keskkonnaalaseid muresid ja probleeme (reostused, jätmed, jne).

3.Pühadesoov vallarahvale

Käes on aasta oodatuium aeg - jõuluaeg. Soovin, et oleksime rõõmsad ja et meil oleks aega lähedaste seltsis meenutada mööduva aasta kauneimaid hetki.

Olgem üksteise suhtes mõistvamad, näidakem üles sallivust ning avaldagem lähedastele oma armastust!

Johannes Loost

Haaslava meeskoori mõtetes, meenutustes, tulevikutöötustes

Detsembrikuu teisel päeval pidi Haaslava meeskoor ja veel paljud inimesed leppima tõsiasjaga, et koori taasasutaja ja kauaaegne dirigent Johannes Loost on lahkunud. Karges sügispäevas laulis meeskoor oma armastatud dirigendile ja kooriliikmele kaasa tema jaoks viimased laulud... Kummatigi liitis ja aktiveeris see kurb sündmus koori kuidagi mingil seletamatul moel, nii et uued äsja koori astunud noormehed tunnistasid – nüüd me mõistame, mida tähendab koori järjepidevus. Dirigent Kalev Lindal andis meeste ees justkui vande – hoida Juku loodud erilist koori vaimsust ja sädet...

Kuigi Johannes Loost ehk Loosti Juku, nagu teda vist isegi rohkem tunti, ei olnud ametlikult meie valla kodanik, olid tal omad vaieldamatud teened meiegi rahva kultuuri heaks, sest koor on meil ju mitme valla peale ühine väärtus. Jukust on jäänud jälgi meiegi valla kultuurilukku. Seepärast toome ära mõningaid mälestusi ja mõtteid, mida koori erinevate aegade presidendid on Juku kohta kirja pannud; eks see anna üksiti aimu ka meie piirkonna staa-ikaima muusikakollektiivi hingeelust ja pika ajaloo jooksul väljakujunenud tõekspidamistest ning värvikast hingeelust.

Jaan Annamaa, Loosti Juku sõber ja kauaaegne meeskoori laulja.

Koor moodustati 1923. aastal, dirigendiks oli Aksel Rüütl. Sõjaga seoses jäi koori elu aga seisma, kuni 1965. aastal tuli Sillaotsa kooli uueks direktoriks Johannes Loost. Väga tubli ja eeskujuliku käitumisega võitis ta rahva seas suure autoriteedi. Pikemalt mõtlemata otsustas ta taaselustada Haaslava meeskoori ja nagu me praegu näeme, läks see tal ka väga hästi korda.

Arno Justus, meeskoori president aastatel 1997-2006.

Mind kutsuti mainekasse ja Tartumaa kuulsaimasse meeskoori laulma 1978. aastal. Oli suur au laulda Haaslava meeskooris koos selliste säravate isiksustega nagu E. Ernits, J. Toomsalu, K. Roosve, K. Lopp, K. Pihlapuu, J. Annamaa, E. Rohtung, L. Krukov, A. Kaldvee jpt. Kõik isiksused pani ühe taktikepi järgi kuulekalt ja tähelepanelikult laulma näiliselt vaikne ja tagasihoidlik, tegelikult alati nõudlik ja konkreetne lühemat kasvu härrasmees Johannes Loost. Meeskoori proovid toimusid siis kaks korda nädalas Sillaotsa koolis, mille direktoriks oli Juku. Igat meeskoori esinemist-kontserti võitis Juku väga tõsiselt, sõltumata sellest, kas laulda tuli Estonia kontserdisaalis (meeskooride võistulaulmine) või Saverna kultuurimajas, kus toimus üks käsu korras suunatud kontsert ja kuulajateks oli tookord pelgalt kaks inimest,

kultuurimaja juhataja ja koristaja. Juku ja koori kõrgeimaks tunnustuseks on siiani jäänud meie meeskoori ainuke suurvõit – laureaaditiitel Eesti meeskooride võistulaulmisel Estonia kontserdisaalis. Juku oli sisutihe, tõsine, värvikas ning üdini aus ja aateline dirigent, kelle tegevuse iseloomustamiseks ei saanuks keegi kunagi kasutada termineid "vassimine" ja "sahkerdamine".

Kuno-Joann Lopp (koorivanem aastatel 1975-...)

Distsipliin kooris oli tol ajal kõrgel tasemel. Kooriproovidest väga ei puudutud, sest järgmisel korral tuli puudumise põhjustest aru anda. Selle taga olid ju uued ülikonnad, koori müstid jne – milleks need olid siis meeste tehtud?!

Nüüd mõni sõna koori ekskursioonidest ja sündimistest. Ekskursioonil käimine oli vana traditsioon, kus alati juuli viimasel nädalal organiseeriti reis kas mõnda paika Eestimaal või kaugemal. Alati oli kuskil kavas laulmine, oli kaasas ka giid, kes oli vastava marsruudi koostanud. (...) Meenub Mironovka. Seal oli väga suur rahvusvaheline festival. Rahvast oli tohutult, toimus suur rongkäik. Lõpuks tuli meie kooril suurel staadionil a-kapella esineda. Juku andis hääle, aga suure tuule tõttu ei saanud koor häält kätte. Juku lõi laulu kinni ja alustas uuesti, siis kõik klappis. Pärast kohalikud imestasid, et vat kus koor, karmoskaid saatepillideks ei olegi, koorijuht võttis taskust kahvli ja laul hakkaski kõlama.

Koori sündidpidudest võiks pikalt pajatada. Neid peetakse alati uue aasta algul. Traditsioon sai jällegi alguse Juku ajal ühest kooriproovist. Keegi viskas repiili, et lähme kitse- (või oli see metssiga) jahti, teeme sülti ja paneme pidu. Algul tõi iga mees midagi kaasa ja pidu võis alata. Edaspidi organiseeriti pidu juba koos abikaasadega, hambamehed on seda mõnikord nimetanud abikaasadelt andekspalumise peoks. Öhtu jooksul lauldi ja viidi läbi viktoriin ning Juku koostas alati ise küsimused. Nii kestis see 2006. aasta sündipeoni, kus Juku koostatud viktoriin viimast korda maha mängiti.

Arno Justus

Meelde jäävad on olnud Juku eestvõttel toimunud meeskoori suvised väljasõidud, rääbise suitsutamised Juku koduaia, peod Vana-Kuuste kalatiikide juures jpm.

Terviselikel ja perekondlikel põhjustel vahetas Juku dirigendi rolli 1988. aastal laulja rolli vastu. Koori peadirigendiks sai konservatooriumi haridusega Kalev Lindal, dirigendina jätkas Aulike Lõõndre. Juku oli sündmuste käiguga väga rahul.

Ka lauljana oli Juku koori jaoks autoriteet, kelle arvamusega arvestati, kes oli koos sõber Jaan Anna-

KULTUURIELU

maaga koorikaaslaste jaoks kombekuse ja kõlbelisuse indikaator. Kui näiteks ikka peo kõrghetk oli minetatud ja öhtu hakkas "ära kustuma", siis olid Juku ja Jaan need, kes ütlesid: "Nüüd peaks hakkama koju minema, kõigil naine ja lapsed kodus. Vaata, mis toimub ümberringi!" See ettepanek leidis alati koorienamuse toetuse. Ainult ühel kontserdireisil oli väikesearvuline meestegrupp veendunud kojuminekuidee vastu – ja sellest päevast loobus üks meeskoori ametikandja oma rollist ja staatusest selles kooris. Tekkinud olukord tegi Juku murelikuks.

Selle aasta novembrist on meeskoori uueks presidendiks lugupeetud ja tegus bariton Gunnar Koch. Juku poolt 1965. aastal "taaskäivitatud", vormitud ja vallavalitsuste abiga esinduslikult riietatud Haaslava meeskoor on täna nooruslik, optimistlik ja meeldivalt üllatav igale auditooriumile.

Ja usutavasti on iga Jukut tundnud mees ühel meelel Arno Justusega, kes on oma tagasivaate lõpetanud sõnadega:

"Aitäh Sulle, Juku, koos lauldud laulude, koos peetud pidude, ja mis seal salata, ka koos joodud viina eest! Sa olid hea sõber ja semu!"

Mälestuskilde valis välja

MAIRE HENNO

KULTUURIELU

Kas sa tahad või mitte, kuid aastalõpp kipub ikka kohe väga kiireks minema. Muidugi on igal meist omad tegemised ja on asju, mida kohe kuidagi ei saa uude aastasse lükata. Kas või vana aasta ärasaatmine. Kuidas keegi seda teeb, teab vaid tema ise. Soovid on ju nii erinevad! Üks tahab vaikselt pere keskel kodus istuda, teine otsib aasta jooksul unustatud sõbrad üles ja külastab neid. Inimeste pähe tuleb igasuguseid huvitavaid mõtteid. Tean peret, kes juba varakult on muretsenud aastavahetuseks reisi kaugele soojale Egiptimaale. Teised tuttavad säitvad seljakotte kokku, et istuda aastavahetuse hetkel hoopiski metsas lõkke ääres.

Jah, aga enne tulevad ju jõulud! Veelgi varem algab jõulukuu. Kellele on tähtis esimene advent, siis teine, kolmas... Kes ootab hoopiski toomapäeva, siis saab õlgedest ja kaltsudest Tahma-Toomast meisterdada. Sellega on vahva tuttavatele ja sõpradele vigurit teha. Nukk valmis, otsid pliidi alt või kaminast sõetüki, sellega saab Toomasel nina tahmaseks tehtud. Siis teed asja naabrite poole. Noh et tulid tikke laenama või nii. Siis aga "avastad", et omal on tikud täitsa olemas ja lausa taskus kaasas.

Naerad ise, naeravad ka naabrid. Muu tegevuse hulgas poetad oma meistriteos-Tooma vaikselt kuskile koridorinurka ja lähed asjalikult ilmel oma koju tagasi. Siis helistad natukese aja pärast naabritele, räägid lähenevatest jõuludest, suurest koristamise tuhinast oma kodus. Muuhulgas küsid vahele, kuidas naabritel selle koristamisega lood, et kas ikka jõuavad jõululaupäevaks kodu korda seada, et ei sünni ju koristamata kodus jõule vastu võtta ja et oh kui piinlik, kui Tahma Toomas kuskilt koridori nurgast vastu vaatab. Sellise mõtteavaldusega võiks jutu lõpetadagi. Kui sul on taiplikud naabrid, siis saavad nad kindlasti sinu jutule pihta ja lähebki Toomase otsimiseks. Noh ja kui Toomas välja tõstetud, võib hakata kuuse peale mõtlema.

Kust keegi oma kuusekaunitari muretseb, teab igaüks ise. Muidugi on vahva, kui see igihaljas jõulupuu oma metsas kasvamas. Siis võtad lapsed kaasa ja saad teha toreda ühise jalutuskäigu metsa. Muidugi on metsas palju toredam olla, kui ka valge lumevaip maad katab. Ja üldse ongi õiged jõulud ikka siis, kui tuisutaat ei ole laisk olnud ning kaup külmamehega on õigel ajal ära tehtud. Siis saavad

metsaskäijad nina punaseks ja põsed õhetama, härmas kuusedki on looduses palju kaunimad.

Kui aga oma metsatukka ei ole, tuleb kuusemüüja üles otsida. Vaata ainult, et sa oma kuusepuud liiga vara tupp ei too – siis saavad jõulud rutem otsa! Minu mäletamist mööda toodi minu lapsepõlves kuusk suurde peretuppa alles jõululaupäeva hommikul, säiti see seal jala peale ning lasti tal uudistada lapsi ja tuba. Küll oli toas hea kuuse lõhn! Pärast lõunat aga otsiti ehted ja küünlad välja, vaadati ja uuriti neid, arutati, mida võiks kuhu riputada. Jutu käigus meenutati ka möödunud jõule. Nii saabus videvik ja kui küünladki olid kuusele kinnitatud, siis tekkis tasakesi juba mingi ärevus. Muidugi oli vahva peretoas põhus müra! Aga kui kuusel küünlad süüdati, löid ehted särke ja siis oli oodata seda kõige tähtsat – jõuluvana! Isegi piparkoogid jäeti rahule ja vaadati pingsalt rehetoast lauta viivat ust. Meie maakodus tuli jõulumees alati sealt.

Vaat nii. Jõulukuu on käes ja ega lumigi tulemata jää. Häid pühi!

JAAN AITAJA

Külitse esimesele õpiõhtule andis näo südamotohter Ilmar Särk

„Kui te tahate romaani kirjutada, siis seda ma ei soovita vaenlaselegi – raske töö, võtab tühjak nägu sidrini,“ sõnastas tunnustatud südamotohter Ilmar Särk külitselastega kohtudes ühe võimalikest muretuma elu retseptidest. Lobeda esinejana suutis dr Särk paari tunni jooksul Külitses kuulajale väljastada (kui piltlikult öelda) mitu punsuutäit suulisi retsepte mitmelt elualalt. Näiteks hästi mõjuv ja samas ohutu unerohi on kõigile kättesaadav ja mokaamööda: iga päev tuleb tarvitada supilusikatäis mett.

Dr Särk, keda lisaks õpitud ametile teatakse ja tuntakse kui raamatute kirjutajat ja kirjastajat, harrastusmesinikku ja mee-eksperti, käis Külitse raamatukogus kohtumisõhtul oktoobris ülemalaise täiskasvanud õppija nädala ajal. Kokkusaamise muutis mõneti ajalooliseks tõik, et selle aasta algul väga kasinatest oludest uude kodusse kolunud raamatukogu kutsus nii oma lugejaid kui teisi külalasiikke esimest korda avalikule üritusele.

Meie päevil on kohtumisõhtutele kutsete edastamine võrdlemisi ettearvamatult tulemusega

tegevus, sest nii televisioon kui arvuti on paraku vallutanud inimeste aja, tähelepanu ja tahte. Ilmar Särki võis oma kogemusest meenutada, kuidas ta paluti ühe raamatukogu korraldatud kohtumisele, kuhu teda tuli kaema-kuulama kolm huvilist. Mõistagi oli tol korral piinlik kõigil. Edu sõltub huvilistest.

Raamatukogu eestvõttel korraldatud esimene õdus õpiõhtu andis õnneks kinnitust, et Külitses on moodsa aja painetest hoolimata säilinud seltskond soliidsid ja ärksa meelega inimesi, kes sooviksid aeg-ajalt kokku saada. Ilmar Särk tegusa ja mitmekülgse andeka isiksusena meelitas tol toredal oktoobriõhtul raamatukokku kuraditosin kuulajat. Oli neidki inimesi, kes oleksid tahtnud tulla, kuid töö või muude tarvilike toimetamiste tõttu pidid loobuma.

„Huviline rahvas ja optimistlik ellusuhtumine,“ iseloomustas Ilmar Särk külitselastega koosveedetud tunde raamatukogu uhiuues külalisteraamatus. „Jätkugu jõudu edaspidigi üritusi korraldada!“

Rahulolu peegeldus ka neist arvamustest, mida kohtumisõhtul viibinud inimesed hiljem väljendasid.

Nii mõnigi tunnistas, et kui enne kohaletulekut näris hinges väike kahtlus, kas asi on ikka osalemist väärt, siis tegelikult andis õpiõhtu keskustelu hea emotsionaalse laengu. „Küll on kahju, et jätsin kaasa võtmata endaküpsetatud suupoolise – ei julgenud, kuidas siinkandis kombeks on,“ arutles Vaike Katai, kes varem elas Pukas ja oli sealse raamatukogu ettevõtmistel sage külaline. „Järgmisel korral toon kindlasti midagi kaasa.“

Esimene kordaminek on andnud tiivustust lootusele, et Külitse ärksam ja koostööaltn rahvas võiks edaspidigi raamatukogu kitsukestes, kuid hubastes tingimustes kohtuda ja toredate külaliste mõtlenust ja teadmistest osa saada. Tore oleks, kui inimesed annaksid julgelt teada, keda näha ja kuulata soovitakse. Rahva soovil kutsutavad külalised on ehk eelduseks, et järgmistest õpitundides on hõivatud kõik need paarkümmend tooli, mis raamatukogu ruumidesse mahuvad.

TOIVO ÄRTIS, Külitse raamatukogu juhataja

SPORDIELU

Käesolevat aastat võib lugeda igati kordaläinuks. Vaadates üle uute karikate hulka karikakapis, on tunne ülev ja annab jõudu edasi minna. Ei hakka kõiki tulemusi nimeliselt välja tooma, kuid mõned eredamad hetked siiski. Vast kõige kõvema tulemuse saavutasid korvpallurid, kes 2005/2006. hooajal suutsid võita Eesti Meistrivõistlustel U-20 vanuseklassis esimese koha. Tulemus on sedavõrd hinnatav, et võistkonda kuuluvad enamjaolt Ülenurme Gümnaasiumi poisid ja valdav enamus neist elab kooli ühiselamus. Tartumaa Koolisportlilli korraldatavatel võistlustel on meie kool osalenud peaaegu kõigil aladel. Sellel aastal saavutati meistritiitli jalgpallis kolmes vanuserühmas: 4.-5. klassi, 6.-7. klassi ja 10.-12. klassi poisid. Viimasel õnnestus ka saavutada võit vabariiklikul finaalturniiril.

Detsembri alguses lõppenud maakonna MV-I korvpallis 10.-12. klassi poistele oli järjestus järgmine: Ülenurme I, Ülenurme II ja Elva Gümnaasium.

Tütarlaste korvpallis on seis maakonnas väga kurb, Ülenurme tüdrukutele ei ole juba aastaid vastaseid olnud ja nad on meistritiitli võtnud kõigis vanuseklassides.

Spordiaasta 2006 Ülenurme Gümnaasiumis

Kergejõustiku karikavõistlustel on koolivõistkond rinda pistnud Elva Gümnaasiumiga ja vahelduva eduga on meistritiitleid omavahel jagatud. Kergejõustikus toovad ka koolile kuulsust Enn Selliku ja Endel Pärna jooksjad, kes õpivad ja treenivad meie koolis ning elavad ühiselamus. Jooksjatel on ette näidata juba täiskasvanute MV medalid ja kaugemaks sihiiks on 2008. aasta Pekingi olümpia.

Laskjate tulemused on samuti arvestatavad, saavutatud on mitmeid noorte MV medaleid ja 2006. a maakonna parim junior on ka Ülenurmelt.

Võimlejad on meil mitmelt tasandilt, on väiksemate rühmad, kes kooliüritustel oma kavasid esitavad, on suuremate rühmad, kes esindavad kooli juba väljaspool, ning on rühm, kes võivad osaleda maailma karikavõistlustel rühmvõimlemises.

Samuti oleme edukalt korraldanud võistlusi, millest mõned on üsna pika traditsiooniga: Poldrijooks, mida juba 21. on korda peetud ja millest üha rohkem spordisõpru osa võtab, toimub koolis igal aastal; korvpalli vilistlasturniir; Ülenurme Gümnaasiumi Spordiklubi karikavõistlused

erinevatel spordialadel (korvpallis noortele, kergejõustiku mitmevõistluses, laskmises). Traditsiooniks on juba neli aastat kordunud nelja kooli sõpruskohtumine, kes sõpruskoolideks Viljandi C. R. Jakobsoni nimeline Gümnaasium ja kaks Läti Vabariigi kooli, Riia 49. Keskkool ja Jelgava 4. Keskkool. Samuti on üsna aktiivsed meie kooli spordiklassid, kes on abiks erinevate spordiriituste korraldamisel, üheks suuremaks vastutusala on olnud juba 3 aastat Tartu Rattarallil Pangodi joogipunkti töö korraldamine. Tartu maratoni juhtkond on jäänud meie tööga väga rahule ja ka õpilaste huvi selle töö vastu on suur.

Ülenurme Gümnaasiumi SK koostöös vallavalitusega otsib lahendusi, kuidas muuta Ülenurme vallalaanik aktiivsemaks spordiga tegelejaks ja kuidas parandada sportimisvõimalusi uute spordiväljakute ja lastemänguplatside loomise abil.

Soovime vallarahvale rahulikku aastavahetust ning pakase ja lume saabudes loodame näha teid suusaradadel ja uisuväljakutel, mis saavad teoks juhul, kui ilmataat loa annab!

TOOMAS KIVEND

Ohtude ennetamisest sügis-talvises liikluses

Sügisel saabudes halveneb teedel-tänavatel nähtavus, pimedat aega tuleb järjest juurde ja päevalgust jääb vähemaks ning teed muutuvad vihma, lume ja puudelt langevate lehtede tõttu libedaks. See teeb liiklemise keerulisemaks, kuna kaasliikleja manöövreid ja ootamatuid liigutusi on raskem õigel ajal märgata ning neile reageerida. Sellepärast siinkohal väikesed näpunäited ja meeldetuletused eelseisvaks sügis-talveks.

- Helkur teeb inimese pimedas nähtavaks juba 130-150 meetri kauguselt, ilma helkurita märkab autojuht jalakäijat aga umbes 30 meetri kauguselt. Pikem vahemaa annab juhile aega pidurdamiseks ja jalakäijast ohutult möödumiseks. Eriti oluline on helkur maapiirkonnas, kus muu valgustus tihti puudub. Helkur on elude päästmiseks, mitte politseile ettenäitamiseks. Jalakäijad kõnnivad asulavälistel teedel sõidutee vasakul teepool, s.o vastutulevate sõidukite poolel.
- Jalgrattal peab pimedal ajal põlema ees nõutekohane valge tuli ning helkurid olema taga ja külje peal. Kasuks tuleb ka lisaks jalgratta taga põlev punane tuli.

- Jalgrattur peab arvestama sõidukile kehtivaid nõudeid, sest ta on juht. Vales kohas sõitjaga ei oska autojuht arvestada, samuti ei tohi jalgrattal sõita alkoholihoobes.
- 10-15-aastaselt jalgratturil ja 14-15-aastaselt mopeedijuhil peab väljaspool õueala sõites olema kaasas käesoleva määru ja ohutu sõidu võtete tundmist tõendav tunnistus.
- Jalakäija peab arvestama, et pimedas on ta halvemini nähtav ning peab seda liikumisel arvestama – näiteks tee ületamisel, kui auto tulede abil on raske auto kaugust hinnata, on parem pigem oodata, mitte tormata teele. Arvamus, et kui mina jalakäijana näen sõidukit, peaks juht ka mind märkama, on vale.
- Avariis jääb kannatajaks pooleks alati jalgrattur või jalakäija, sest ta ei ole kaitstud.
- 14-15-aastaselt rolleri/mopeedijuhil peab olema juhiluba, alla 14-aastased ei tohi mopeedi/rolleriga sõita väljaspool õueala. Mopeedi/rolleriga sõites peab olema peas kaitsekiiver. (Tihtipeale sõidavad rolleritega lapsed mitmekesi sadulas ja ilma kiivriteta.) Kui laps ei ole läbinud

POLITSEIELU

liiklusõpet, ei oska ta reaalse liiklusega ja jalgrattast võimsama sõiduvahendi käitumisega arvestada.

- Politsei kontrollib liikluseeskirja täitmist nii põhikui kõrvalteedel, et tagada turvaline liiklemine, eelkõige peab iga liikleja ise olema tähelepanelik ja teistega arvestav.
- Lapsevanemad peaksid oma lastele meelde tuletama ohutu liiklemise põhitõed ja ka ise liiklemisel eeskujuks olema.
- Meeldetuletuseks sõidukijuhtidele, et sõidukitel on kohustuslik kasutada talverehve ajavahe- mikus 1.detsember-1.märts, võib kasutada 1.oktoobrist 1. maini. Täiendavalt on soovitatav üle kontrollida sõiduki valgustusseadmed, pidurid, klaasipesuvedeliku külmumispiir ja klaasipuhastite seisukord.

Ohutut liiklemist soovides vanemkonstaabel
HARRAS TIISLER

Politsei kutsub taas relvi legaliseerima

Lõuna Politseiprefektuur alustab juba kolmandat korda siimaani edukaks kujunenud kampaaniat eraisikute käes olevate, kuid erinevatel põhjustel arvele võtmata tulirelvade legaliseerimiseks. Aasta-aastalt paraneb järelevalve isikute üle, kellel on legaalne tulirelv, kuid aina rohkem jõuab politsei jälile ka neile relvaomanikele, kellel on relv arvele võtmata või relvaluba aegunud. Seadus näeb sellisel juhul ette kriminaalmenetluse alustamise ja ebaseadusliku relva konfiskeerimise ning hilisema hävitamise. 2006. aastal on alustatud kriminaalmenetlust juba 11 juhtumist, kus on leitud või kasutatud illegaalset relva. Kurioosne on seejuures asjaolu, et neist kümnel juhul olid isikutel olemas relvaload teistele relvadele. See tähendab aga seda, et kriminaalmenetluse tõttu tuleb jäädavalt loobuda ka nendest relvadest, mille kohta oli relvaluba olemas. Uuesti saab aga relvaluba taotleda hakata alles pärast karistuse ärakandmist ja selle kustumist. Kõige minimaalsem aeg selleks on vähemalt kolm aastat, reeglina isegi rohkem.

Seepärast peaksidki isikud, kelle valduses on arvele võtmata tulirelv või kellel puudub olemasolevale relvale kehtiv relvaluba, hilisemate pahanduste vältimiseks pöörduma Lõuna Politseiprefektuuri lubade talituse poole relva arvele võtmiseks või relvaloa saamiseks. Selleks ei ole vaja teha muud, kui leppida asukohajärgse lubade talituse töötajaga aeg kokku ja minna vastuvõtule relva üle andma, sanktsioone ei tasu sel perioodil karta. Leitud relvad registreeritakse leiuna ja sellest teatatakse päevalehes. Seejärel on relva õigel omanikul kuue kuu jooksul aega endast teatada ja tõestada leitud relva omandiõigust. Kui selle aja jooksul pole omanik märku andnud ja relva kontrollimisel pole leitud seost mõne kuritegeliku sündmusega, registreeritakse relv leidja nimele. Nüüd saab värsket omanik vormistada relva omamiseks relvaloa või anda selle müüki. Aegunud relvalubadega isikutelt võetakse relv hoiule ja kolme kuu jooksul on üleandjal aega vormistada endele relvaluba või relv võõrandada.

Politsei soovib kõigil mingil põhjusel nende valduses olev registreerimata relv arvele võtta, vältimaks hilisemaid karistusi. Lõuna Politseiprefektuuris on kehtestamisel kord, kus kohustatakse kontrollima kõiki relvaomanikke vähemalt üks kord aasta jooksul. Probleemsemad ja kahtlased relvaomanikud võetakse suurema tähelepanu alla ja kui leiab kinnitust relvaomaniku sobimatus tulirelva käitlejana, tunnistatakse relvaload kehtetuks ning otsustatakse kriminaalmenetluse alustamine.

29. novembrist 29. detsembrini kestva kampaania ajal saab registreerimata relva või aegunud relvaloa legaliseerimiseks pöörduda Lõuna Politseiprefektuuri lubade talitusse või küsida täpsemat infot telefonil 730 8838.

ALLEN LEEGO,
Lõuna PP lubade talituse juhtivkonstaabel

Aastalõpu politseiuudiseid

24.novembril toimus Uniküla-Roiu-Tõrvandi teel avari. Samal päeval murti Ülenurme alevikus sisse garaa-•idesse. Õhtul tegi Ülenurme lennuväljal hädamaandumise lennuk. Vigastada sai 3 inimest.

25. novembril lõhuti Külitse külas ukseklaas. Alustatud on väärteto menetlus.

26. novembril oli Tõrvandis Ringtee tänavas peretüli. Üks osapooltest viidi kainenema.

28. novembril murdsid Soinaste külas lahti olnud koerad maha naabri kanad. Lisaks trahvile tuleb koerte omanikul tasuda ka koerte toimetamise eest koerte varjupaika.

30. novembril rikkus Ülenurme Gümnaasiumis Simo tunni ajal avalikku korda. Koostatud on väärteto protokoll.

1. detsembri õösel lõhuti Tõrvandis ära puitaed.

7. detsembril oli Reola ristis avari, kus Lauri sõitis ette peateel liikunud autole.

11. detsembri õhtul varastati Ülenurme Gümnaasiumist videoprojektor ja videokaamera.

12. detsembril toimetati joores naisterahvas Lemmatsi tanklast kainenema.

KALEV VENT

REOLA KULTUURIMAJA

3.jaanuaril
kell 12.00
kultuurimaja kiigeplatsil

POOLE TALVE PIDU:

jõulukuuse tulepidu ja
ärasaatmine, korjusepäeva
tähendus ja kombestik,
ühised mängud ja laulud.

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

85

Elmar Rautsik

sündinud 9. detsembril 1921.a
elukohat Külitses

INFO

Põllumajandusmuuseumis tehtud ja tegemisel

Põllumajandusmuuseumis tehtud ja tegemisel Aasta ei ole küll veel läbi, kuid juba on näha, et Eesti Põllumajandusmuuseum on astunud edasi tubli samm. Muuseumi näitusi, õppeprogramme ja suurritusi on eelmise aastaga võrreldes külastanud mitmed tuhanded inimesed enam. Lisaks sellele oleme osalenud erinevatel messidel, kus ärastasime suurt tähelepanu leivaküpsetamisega - Eesti Toidu messil Põlvas saavutasimegi oma leivale Eesti parima teraviljatoote tiitli.

Ka tuleval aastal on põllumajandusmuuseumil plaanis mitmeid huvitavaid ettevõtmisi. Vabariigi aastapäeval toimub muuseumis Ülenurme Muusikakooli kontsert. Jätkatakse ka teiste, juba traditsiooniks saanud suurrituste korraldamist – Jüripäev, Ülenurme mõisa- ja talupäev, ilusaima eesti punast tõugu lehma valimine näitusel Viss 2007, Sügisnäitus ja Tõuloom, mihklipäeva ja jõuluprogramm. Jätkuvalt toimuvad ka muuseumi pedagoogilised programmid nagu leiba ja piima tutvustavad programmid Rukkileib meie laual ja Piim on tervis, sepatöö ja kangakudumise programm, erinevate rahvakalendri tähtpäevade tutvustamine ja tähistamine.

2006. aastal alustas Põllumajandusmuuseum Eesti maakultuuri tutvustavate pedagoogiliste projektidega, mille ühe osa moodustas joonistusvõistlus Maakodu 2006, millest koostati näitus, mis ringleb nüüdseks Eestimaa erinevates kultuuriasutustes. Sel aastal jätkatakse traditsiooni ning korraldatakse laste ja noorte puittaiete loomekonkurss Sammud esivanemate radadel, mille eesmärgiks on noorte käsitööoskuse arendamise ja ergutamise kaudu väärtustada meie esivanemate tavasid, töövahendeid ja –oskusi, mis talletavad endas sajandite kogemusi. Konkursile esitatud tööd peavad olema valmistatud puidust ja võivad kujutada kõike maaeluga seonduvat: hooned, tarad, aiad puude ja põõsastega, loomad, veo- ja töövahendid jpm. Esitatud taieidest koostatakse näitus, mis avatakse puutööpäeval 17. mail.

Näitust tutvustatakse fotonäitusena ka koolides ja lasteasutustes ning internetis.

Puutööpäeval avatakse ka muuseumi õpitoad pedagoogiliste programmide läbiviimiseks. Klassid on sisustatud ajaloolise koolimööbli, mis markeerivad sajanditagust klassiruumi. Klassiruumide sisustusest on puudu veel vanaaegne harmoonium ja tahvel. Klassitoa mööbli ja õppevahenditega on muuseumi toetanud Saatse põhikool, Rasina kool ja Valgjärve kool. Avatakse ka näitus nende vanade auväärsete koolide ajaloost. Õppeklassis kasutatakse pedagoogiliste programmide ilmastamiseks puittaiete konkursi Sammud esivanemate radadel paremaid töid.

Uuel aastal avatakse ka mitmeid uusi ajutisi näitusi, täiendatakse olemasolevaid ekspositsioone ning avatakse mesindusekspositsioon. Uue näituse avatakse Maanaine ajatuultes, mis tutvustab maanaise elu-olu alates Eesti riigi loomisest 1919. aastal. Koostamisel on näitus Eesti põllumeeste ja põllumajanduseltside diplomitest, tunnistustest ja tänukirjadest. Professor Elmar Halleri 100. sünniaastapäeva puhul toimub tema tegevust kajastav konverents ja koostöös Eesti Maaülikooliga avatakse selleteemaline väljapanek. Tuleb ka näitus Eesti haruldastest puudest ja Austria loodusvaateid ja maaelu tutvustav fotonäitus. Kui sel aastal on põllumajandusmuuseumis üleväl Ungaris Sosto muuseumikülas koostatud küllisnäitus ungari tootmistavade, siis järgmisel aastal avatakse Ungaris meie muuseumi koostatud näitus eesti tootmiskultuurist.

Loodame, et uuel aastal leiab igaüks endale põllumajandusmuuseumi pakutavate ettevõtmiste hulgas midagi meelepärast!

Meeldivate kohtumisteni!

KATRIN PÄRISMAA,
EPM-i avalike suhete spetsialist

2007. AASTA ÜRITUSED JA HARIDUSLIKUD PROGRAMMID EESTI PÕLLUMAJANDUSMUUSEUMIS

- 6.02. Sea-aasta tuleb!
- 20.02. Vastlatrall
- 12.04. Eesti Rukki Seltsi konverents
- 21.04. Jüripäev
- 17.05. Puutööpäev
- 1.06. Laste- ja noorte loomekonkursi "Sammud esivanemate radadel" võidutööde näituse avamine
- 9.06. "Laulge kaasa" salvestus
- 23.06. Ülenurme mõisapäevad
- 18.08. Rukkimaarjapäev "Mesi ja leib – põhjamaa inimese toit"
- 1.09. Tartu sügisnäitus. Tõuloom.
- 29.09. Mihklipäev
- 12.-13.09. Linatalgud
- 01.-05.10. Leivanädal eesti ja vene koolidele
- 15.11. Mardi- ja kadripäev
- 03.-09.12. Jõulud Eesti Põllumajandusmuuseumis

PÄÄSTEAMETI TEATED

Jõuluuag ja aastavahetus toob inimeste ellu elevust, sära ja kauneid hetki, kuid mitte ainult. Paraku juhtub ka jõulude ja aastavahetuse perioodil traagilisi tuleõnnetusi, kuna sel ajal kasutatakse tavapärasest rohkem lahtist tuld ja inimeste tähelepanu on peomeeleolus hajutatud.

Päästeameti andmetel hakkub igal aastal Eestis tuleõnnetuste tagajärjel keskmiselt 130 inimest, neist 80% kodudes ning enamasti õnnetusi on põhjustatud inimeste endi hooletusest. Kahjuks tuleb tõdeda, et ka Tartu maakonnas juhtub suurem osa tuleõnnetusi eluhoonetes. Viimase kolme aastaga on Tartumaal talveperioodil kahjutule läbi kahjustada saanud või hävinud ligikaudu 100 kodu. Need on hirmuäratavalt suured numbrid.

Külmal ja pimedal talveajal ning jõulude ja aastavahetuse melus varitseb meid hulk ohte, kuna sel ajal on lahtise tule kasutamist tavapärasest rohkem.

Jõulukinkide ootusärevuses ja aastavahetuse eelvuse keskel kipuvad ununema elementaarsed tuleohutusnõuded, millega käib kaasas ka kindel usk, et minuga ju tuleõnnetust ei juhtu. Ometi ei tea me seda kunagi.

Mõned soovitusel, et jõuluuag rahulikult möödaks:

- Küünlad ja kaminatuli toovad õhtutesse õdusust, kuid nende järelevalveta jätmine on lubamatu. Parim koht küünaldele on seal, kus lähedal ei ole kergesti süttivaid esemeid.
- Oluline on mees pidada, et elektrijuhtmeid ei tohi üle koormata. Ülekoormatud ja vigased elektrijuhtmed süütavad kahjutule väga kergesti. Ka elektriküünalde vigased juhtmed võivad põhjustada tulekahju.
- Isegi kärelda pakasega kütte mõõdukalt ning vastavalt küttekeha kuumataluvusele. Ülekütmine ja korrapärase kütteseadmed on külmal aastaajal

sagedaseim tulekahju põhjus.

- Pärast suitsetamist kustutage hoolikalt sigaret tulekindlasse tuhatoosi või kaminasse. Voodis suitsetamine on kaasa toonud enim traagiliste tagajärgedega tuleõnnetusi.

Ka väikesest sädemest, mis on tekkinud toidu valmistamisel või küünla põletamisel, võib väga kergesti alguse saada ettearvamatute tagajärgedega tuleõnnetus. Seega püüdke jõulusaginas ja peomeeleolus tähelepanu pöörata tuleohutusele oma kodudes ning mitte kaotada valvsust!

Ning lõpetuseks - tehke oma lähedastele elu päästev jõulukingitus suitsuanduri näol!

Turvalisi ning rõõmsaid jõulupüh!

ERKI REMMELKOOR,
Lõuna-Eesti Päästekeskuse ennetustöö büroo

Kahjutuli võib alguse saada pisiasjast

Detsember
2006

Nr. 8 (8)

Olevik

ÜLENURME KOOLI LEHT

Vaatamata segastele ilmaoludele, on varsti aastavahetus käes. 2.a klassi lapsed kirjutasid luuletusi talvest ja jõuludest. Meeldivat lugemist!

PÄKAPIKUD

Kui on õues külmad ilmad,
päkapikul sära silmas.
Päkapikud külas käivad,
palju kinke meile toovad.

SANDER KOTKAS

PÄKAPIKK

Päkapikk on väikene
virk ja töökas mehike.
Ta laste sussidesse kinke toob
ja laste tuju rõõmsaks loob.

AILE EINOLA

TALV

Jõgi on jääs,
sest talv on käes.

Lumi on maas,
sest talv on taas.

Õö on pime
ja jää on libe.

Päkapikke näen,
sest jõulud on käes.

MERILY LISETTE TUHKANEN

JÕULUÕHTU

Õues sajab paksu lund,
käes on jõuluõhtu tund.

Varsti jõuluvana tuleb,
oma auto ukse suleb.

Nüüd ta lävel koputab,
riided lumest soputab.

Ütleb tere õhtust ta,
soovib lapsi kuulata.

Küünal põleb kuuse peal,
hea tuju kõigil seal.

LIISBET RANNAST

KARIKATUUR

OOTAN IMET

Õues porine ja pime,
mina ootan jõuluimet,
õhtuti ei saa ma und,
sest et veel ei saja lund.
Jõulumees nii tulla ei saa,
pori peal ei sõida saan.
Aga kui ei sõida saan,
kust ma siis need kingid saan?

HELEEN KANEP

PÄKAPIKK

Päkapikk on väikene
minu arvates.
Võib-olla hiiglane
teiste arvates.

BIRGIT ROSENTHAL

KRISTEN KULBERG
8. a klass

ÕPETAJA VERSUS ÕPILANE

Vestlevad Gerda Peda ja õpetaja Esta Toosoo

GP: Mis tunne on olla õpetaja koolis, kus Teie ise olite kunagi õpilane?

ET: Tunne on väga hea, sest ümber on toredad kolleegid ja õpilased, kes on mind hästi vastu võtnud. Sel majal on hea aura, tunnen seda iga päev uksest sisse astudes. Mis muu kui see aura mind siia tagasi juhtiski... Kooliga on n.ö õpilase ajast seotud ainult head mälestused, loodetavasti jätkuvad need mälestused nüüd õpetajana.

GP: Mis ajendas Teid õppima inglise keelt? Miks?

ET: Inglise keel on mind alati köitnud. Mulle üldse keeled meeldivad, kuna omandan neid kiiresti, aga inglise keel on lemmikuks jäänud. Pealegi on selle õppimiseks ju kõige rohkem võimalusi. Ülikooli sattusin inglise keelt õppima hoopis isemoodi. Filoloogi eriala asemel (eesmärgiks tõlgiamet) asusin õppima inglise keelt hoopis Õpetajate Seminaris klassiõpetaja lisaerialana ja olen tagantjärele oma valikuga väga rahul, sest Õpetajate Seminari hariduseta poleks ma ka praegu tagasi Ülenurme Gümnaasiumi.

siumis ning inglise keel oleks jäänud võib-olla ainult hobiks. Pealegi hakkas mulle kunagi võimatu/talumatu tunduv õpetajaamet meeldima...

GP: Millised on Teie arvates praegu kasutuses oleva õppeinfosüsteemi E-kooli plussid ja miinused? Kas Te olete üldiselt süsteemiga rahul või eelistaksite pigem traditsioonilist varianti?

ET: E-kooli süsteemil näen eelkõige plüsse: jääb ära liigne paberimäärimine, kõik on nupulevajutuse kaugusel. Õpilased, lapsevanemad ja klassijuhatajad saavad tunduvalt kiiremini tagasisidet hinnete, käitumise ja puudumiste kohta. Pealegi on süsteemi kõigil väga lihtne kasutada, ka neil, kes tavaliselt arvutiga sina peal ei ole. KUID see lihtne süsteem võib sama lihtsalt ühel päeval hukka saada - palju kahju võib teha isegi süütu nupulevajutus või siis võrguühendus vms (ptüi-ptüi-ptüi...). Nii et tuleb usaldada ka paberit ja õpetaja head mälu... Nõrdimust tekitab ka see, et õpilased ei märgi enam kodust tööd, tuues vabanduseks e-kooli. Aga kui internetiühendus kaob? Lisaks kipuvad tagaplaanile jääma need, kel pole e-kooli

kasutamise võimalusi. Olen siiski kahe käega e-kooli poolt, kuna polegi pidanud nõ traditsioonilise klassipäeviku täitmise "võlusi" tundma ja olen praeguse mugavusega harjunud.

ET: Kas sinust saaks kunagi õpetaja? Kui (mitte), siis miks?

GP: Arvan, et hea tahte juures saaks must kunagi õpetaja, kuid tegelikult ma ei soovi õpetajaks saada. Eriti veel mitte õpetajaks algkoolis, kuna seal on väikesed ja lärmavad lapsed, kes nii palju jooksevad. Võib-olla, kui mul on nii suur tahtmine õpetajaks saada, saaks ma ainult gümnaasiumiõpetajaks (6.-12. klass). Gümnaasiumis on õpetajal lihtsam töötada, sest lapsed on omandanud kuulamis- ja kirjutamisoskuse ning ka vastutavad oma tegude eest. Kuigi gümnaasiumiski on suhteliselt raske õpetada ning ka õpetajaks õppimine on raske. Ma valiksin ikkagi mingi huvitava ja toredama eriala, kus saab omaloomingut teha.

KUIDAS REBASTEST SAID RETSITUD REBASED

Jaa – gümnaasium on tore koht: uued näod, uued õppeained, uued üritused ja mis kõik veel. Aga gümnaasiumi pääsemiseks peab läbima nii mõnedki tule-risted. No kõigepealt see ametlik külg: sisseastumiskatsed. Ja kui siis juba koolinimekirjas oled, muutud sa kohe rebaseks, kes vajab retsimist, et taluda edaspidiseid raskusi, mis gümnaasiumis ees ootavad.

Nagu eelmistel aastatel said ka sellel aastal rebased korralikult retsitud. Hoolimata mõnede õpetajate pingutustest retsijatele aru pähe panna, õnnestus rets täielikult.

Päeval oli koolimaja tulvil meeldivat sibula- ja küüslauguaroome ning ei puudunud ka vana hea "troino". Oh neid väledaid jalgu ja krupsus nägusid, kui retsijad pritside ja markeritega rebaseid "ründasid", ja unustada ei tohi ka särge väel karges välisõhus veedetud minuteid. Päevasest retsist ei pääsenud mitte ükski rebane.

Õhtuse retsiga oli aga teine lugu. Kohal oli vaid mõnikümme rebast, kes muidugi said topeltretsi, aga - mis ei tapa, teeb tugevaks. Ja tõesti oli tegemist äärmiselt kangete rebastega, kes olid valmis kõigeks. Nende jaoks polnud liiast ronida läbi takistusvõrgu, roomata mööda külma maad, tuuseldada lehkavate lehtede sees ja mida kõike veel teha.

Igatahes oli kena rets. Rebased olid tublid ja toredad. Ja siis kokkuvõtteks – ärge pikka viha pidage, rebased, *respect* teile!

KRISTI HENNO
11.b klass

Rebasepesa pead Külli Loos ja Peep Reimer.

Foto: Mall Aso

KONVERENTS

Detsembrikuu esimestel päevadel (1.12. – 3.12.) toimus Tallinnas rahvusvaheline õpilaskonverents teemal "Säästev areng ja mugav elu", millest ka allakirjutanud osa võtsid.

Konverentsi eesmärgiks oli tutvustada noortele võimalusi looduse säästmiseks, säilitades mugavat eluviisi. Kuna iga kooli õpilased pidid kodutööna innovaatilise idee välja mõtlema, siis sai kuulda igasuguseid huvitavaid ja kasulikke nägemusi, mida tulevikus rohkem rakendada võiks hakata. Üheks huvitavamaks näiteks on vististi CO₂ kütusena kasutamine, millest me varem midagi polnud kuulnud.

Grupiarutlused erinevate loodussäästlikkust

käsitlevate teemade üle pakkusid suurepäraselt võimalust inglise keele oskuse arendamiseks ning uute tutvuste loomiseks. Ka ei puudunud programmist nii kodu- kui ka välismaiste kommete ning toitlustamise, mis pakkus nii meelelahutust kui ka avastamisrõõmu.

Üldkokkuvõttes võib öelda, et meie jäime konverentsil toiminuga rahule, kuna korraldajad olid oma töö ülihästi ära teinud ning konverents pakkus meeldejäävaid elamusi nii õpilastele kui ka korraldajatele.

MADLI HAINSOO, JAANUS UIGA,
11.b klass

JÕULUVANA

Jõuluvana väga hea, teda oodata on pea. Valge pehme habe tal, lahke nägu selle all. Kingitusi jagab ta, kinki ootan mina ka.

ALVAR RATT

KUI ÕPETAJAD VEEL ÕPILASED OLID...

Jätkame eelmises koolilehes alanud rubriiki. Taas ründasid pahaaimamatuid õpetajaid ja salvestasid nende vastuseid 8.a klassi õpilased Mee-
lika Lukner ja Laura Valli. Tekstis on säilitatud vas-
tajate kõnekeelsus!

1. Milline oli Teie lemmikõppeaine? Miks?
2. Kelleks tahtsite saada?
3. Kas olete poppi teinud? Millal? Miks?
4. Millal oli esimene „2“?
5. Mida toredat meenub kooliajast?

Evelyn Kostabi

1. Ajalugu. Ma ei tea, see oli kuidagi hästi-hästi huvitav. Meil oli väga tore õpetaja ka, kes väga põnevalt rääkis. Aga üldiselt mulle meeldisid kõik ained. Igal pool sai hakkama – eks inimesele ju meeldivad need asjad, millega ta hakkama saab.

2. Koolieas oli ikka see klaveriõpetaja mõte. Aga lapsena oli baleriin, nagu kõigil.

Jah, üks kord on käitumist ka alandatud – terve klassiga tegime 8. klassis poppi. Üksinda ma poleks julgenud, aga terve klassiga sai jah tehtud.

3. Esimene ja ainus kaks oli 8. klassis ana-
toomias.

4. Midagi väga naljakat meil ei olnudki koolis, sest meil oli korralik distsipliin.

5. Mingeid sigadusi teha ei tohtinud. Mulle mee-
nub, et klassiga käisime “Põuavälgu” üritusel. Nagu sõjaväelaager. Mina olin näiteks medõde ja me pidime jalgu lahasesse panema. Me olime nagu välilaagris. See oli üle-eestiline. Seal toimus sõjamäng, kus jook-
sime läbi igasugustest kraavidest ja ojadest ja kõik need sidemed, mis seal meditsiinipäunas olid, olid märke ja porised. Siis me kuivatasime neid. See oli hästi tore. Muidu meil eriti naljaasju ei juhtunud.

Piret Rannast

1. Muusikatund, matemaatika ja kirjandus. Mulle lihtsalt meeldisid need ained. Mulle meeldis laulda ja mulle meeldis arvutada. Olin hästi tubli arvutaja. Mind pandi tavaliselt esimesse pinki istuma, et ma ette ei ütleks. Raamatuid meeldis lugeda.

2. Ei tahtnud õpetajaks. Puhas juhus.

3. Ei ole. Olin liiga korralik.

4. Kuskil algklassides jah - matemaatikas. Kui oli see jäägiga liitmine, siis mina tegin seal midagi vastupidi. Et enne liitsin kokku ja siis juurde. Tegin mingit oma teooriat.

5. Tegelikult oli meil hästi armas klass. Ausalt öeldes me tegime hästi palju pärast tunde koos. Ei olnud nii, et üks elu oli koolis ja teine väljaspool kooli. Mõnus oli.

Omar Saksing

1. Eesti keel, sest see tuli mul ilma õppimata kätte. Loomulik anne mõnes mõttes (naerab).

2. Kelleks? Selle üle peab mõtlema... Kunagi tahtsin saada autojuhi. Siis ma olin pisike ja poisse ikka huvitavad autod.

3. Jah. Millalgi põhikoolis, sest mulle ei meeldinud kõik õpetajad näiteks.

4. Olen 3. või 4. klassis. Matemaatika.

5. Seda peab pikemalt mõtlema. Ei saagi kohe öelda. Aga igasugu huvitavaid asju on juhtunud. Ei tule konkreetselt midagi meelde. Kuid on üht koma teist.

Maia Uiho

1. Matemaatika, sest mulle meeldib numbritega mängida.

2. Advokaadiks, sest ma leidsin, et maailmas on palju ebaõiglust.

3. Ei ole.

4. Jah. Kehaline kasvatus, pallivise. Tegin suve-
tööd. Rohkem pole olnud. See tähendab jooksivaid “kahtesid” on olnud, aga kehalises kasvatuses tegin suvetööd.

5. Meil oli keskkoolis väga ühtehoidv klass. Pidasime koos väga mõnusaid pidusid.

LUUBI ALL

YFU tõi vahetusõpilase Ülenurme Gümnaasiumi

Kui keegi veel ei teadnud, siis meie koolis käib vahetusõpilane 11.b klassis, Anna Lanfermann. Ta on Eestis elanud alates augustikuust, kuid veenduge ise, kui hästi ta juba eesti keelt oskab. Ma ei ole peaaegu mitte midagi tema jutust muutnud ning kui ta terve aasta siin ära on, oskab ta eesti keelt juba peaaegu sama hästi kui mõni eestlane.

Mida Sa enne YFU-ga kohtumist Eestist teadsid?

Ausalt, ma ei teadnud midagi, nagu enamik inimesi Saksamaal. Eesti on väike riik Baltikumis, pealinn on Tallinn. Aga veel? Mis kell? Kui palju elanikke? Ei tea. Nüüd, et ma elan siin, arvan, et see on päris kurb, sest mulle meeldib Eesti väga. Kuid kui sa ei tea palju, siis kogu aasta on ju põnevam, sest saab rohkem õppida.

Miks Sa just Eesti valisid?

Ma kuulsin selle küsimusi nüüd ja juba nii sageli, eriti Saksamaal. Tavaliselt vahetusõpilased käivad USA-s, Austraalias või Uus Meremaal, aga mitte Eestis! Noh ja mina juba unustasin peaaegu, miks ma siin olen. Eestis elada on mulle kõige normaalsem maailmas, mis saab teha! Aga põhjused... Tegelikult tahtsin Soomesse ja Eesti oli ainult minu neljas soov, et võimalus ära on suurem. Mulle meeldis see endale veel päris tundmatu põhjakultuur. Sellel päeval, kui ma sain teate, et ma ei tule Soomesse vaid Eestisse, olin natuke kurb. Aga siis hakkasin Eestist lugema ja tundsin sellest rõõmu. Nüüd ma ei oska ette kujutada, et olen kusagil mujal olla.

Millised on suurimad erinevused saksa kooli ja Ülenurme kooli vahel?

Saksamaal me õpilased räägime rohkem. Siin Eestis õpetaja räägib ja õpilased kuulavad ja kirjutavad üles. Meil ei ole nii palju töid, aga nad on siis täht-

samad. Üks on parim hinne ja kuus on halvim. Kooli-
päev ei ole nii pikk, meil on kuni seitse tundi, mis on ka nelikümmend viis minutit pikk, aga vahetunnid on viis või viisteist minutit. Meie ei saa sööki, kuid mõne-
des koolides Saksamaal saavad küll.

Peame vähemalt kümme aastat koolis käima, aga abituuriks saame pärast kolmeteist aastat (jälle ka on olemas Saksamaal, kus on teisiti: 12 aastat). Kuni kümme aastat on meil klassid, aga pärast õppe-
kursused. Mõten, et need olid suurimad erinevused.

Mis Sulle Ülenurme Gümnaasiumi juures meeldib/lei meeldi?

Midagi, mis mind alguses kõige rohkem segas, oli et keegi ei tõsta kätt, vaid õpetaja lihtsalt räägib. Aga harjusin sellega. Muidu ma ei saa kaevata. Ja kõige rohkem meeldivad mulle inimesed. Enne tulin tundsin veidi hirmu, sest kõik on ju suur, aga kõik on lahke.

Mida Sa selle veedetud aja jooksul siin Eestis endale omandanud oled? Tunnet, et oled rikkam?

Kogemused? Olen juba augustist siin, nii et on palju juhtunud. Kuid tegelikult kui sa elad võõral maal üheks aastaks, ei pea midagi eriti juhtuma, sest kõik on uus ja põnev. Uus pere, uus linn, uus kool ja nii edasi. Isegi argipäev on põnev, sest ei ole tavaline. Ning muidugi tunnen, et olen rikkam, elan teises kultuuris! Mis oleks juhtunud, kui oleksin jäänud koju? Mitte nii palju.

Kas on ka mingeid veidraid juhtumisi olnud? Milliseid?

Ma arva, et kõige kummalisem situatsioon oli, kui mul paluti armastuskirji saksa keelde tõlkida. Päris imelik olukord...

Ning mõnikord ma imestan, sest muidugi väikesed kultuursed erinevused on olemas. Kasutate mobiiltelefoni nii sageli. Ja miks peab terve päeva

telekat vaatama? Liialdan, aga päris on ju nii. Niisugu-
sed asjad on lihtsalt natukene erinevad. Aga pole parem, pole halvem, ometi erinev.

Millised on sinu plaanid tulevikuks?

Pärast seda aastat? Alles tahan loomulikult kooli lõpetada. Selleks mul vähemalt veel kolme aastat vaja. Siis on võimalik, et ma teen mingit vabatahtlikku teenistust. Mõten, et seal on palju võimalusi noortele midagi head teha või ka maailma avastada. Tahan ülikoolis edasi õppida. Mind huvitab näiteks psühholoogia. Võib-olla õpin ka ühel aastal välismaal. Kes teab, vist isegi Tartus?

Oled Sa rahul, et Ülenurme Gümnaasiumi said?

Igal juhul! Mul on väga kena klass ja ma tunnen ka mõni lahkett inimest teisest klassist. Samuti õpetajad püüavad mind aidata, isegi siis, kui nad ei oska inglise või saksa keelt! Muidugi on ka mõni inimene olemas, kellega ma ei saa väga hästi läbi, aga nad on ju igal pool. Jah, tunnen end siin nii hästi ja mõnikord ma mõlen juba sellele päevale, kui pean jälle lahkuma. Ei ole ilusat mõtet...

RAHVAMUUSIKAST PÄRIMUSMUUSIKAKS

16. novembril oli meie kooli infostendile ilmunud kuulutus, mille pealkirjaks oli "Rahvamuusikast pärimusmuusikaks". Väike pildike lisaks ning juurde oli kleebitud silt tekstiga: "21. novembril 4. tunni ajal. 7.-KOHUSTUSLIK!" Raha tuli viia ÖOV liikmele. Kui 7 krooni makstud, tuli ootama jääda teisipäeva.

21. novembril, kui kell 3. tunnist välja helises, kõndisime saali juurde, kuhu juba kenake hulk rahvast kogunenud oli. Piletikontroll läbitud, nägime saalis kolme noort inimest ja lauatait pille. Kellahelinaga algas kontsert, mille läbiviijateks olid Tarmo Noorma, Meelika Hainsoo ja Ando Kiviberg Eesti Pärimusmuusika Keskusest. Alustati küsimusega: "Milline on vanim instrument?" Kuskilt tagant kostis: "Hääl", mis loomulikult oli ka õige vastus. Pärast seda võeti üles regilaul Maa loomisest (kiigelaul). Edasi hakati laua pealt järgemööda võtma pille, mis sinna eelnevalt

valmis olid pandud: viiul, hiiu kannel, parmupill, torupill, lõõtspill. Kõikide pillidega mängiti üks lugu ja räägiti veidike juttu juurde.

Nüüd natuke erinevatest pillidest. Viiul oli tavaline nagu viiul ikka - 4 keelega. Hiiu kandle juures oli eriline see, et seda mängiti jalgade vahel ning poognaga, mis pole kandle juures just tavaline. Mängiti teda rohkem saarte piirkonnas. Siiani on ta säilinud ime läbi, sest mingil perioodil, kui siinmail ristiisku vägisi peale suruma hakati, koguti kõik hiiu kanded kokku, pandi hunnikusse ja süüdati põlema. Mõned julged ja kangekaelsed eestlased oma pilli käest ei andnud ja nii mõned varajased näidised meie põlvkonnale näha on jäänud. Väga-väga huvitav pill oli ka parmupill, millega vanasti terveid laulupidusid maha peeti ning mis mängimiseks hoopiski suhu, hammaste vahele käis. Töötas ta hääle abil – ei ajanud see

parmupill üldse ainult mingit monotoonset jorinat, vaid sellest võis päris palju erinevaid noote välja võluda. Torupilli olen alati seostanud Šotimaaga, ent tegelikult olevat see pill Maarjamaal kasutusel olnud kaua enne kui Briti saartel.

Kui kõik pillid olid tutvustatud, esitati lõpetuseks üks laul ansambel "Vägilased" repertuaarist, mis vähemalt minu arvates selle kontserdi publikulemmikuks osutus.

Sellised kontsert-loengud on toredad ning minu arvates on väga mõnus, et kool selliseid üritusi organiseerib. Üks asi on raamatutest erinevate pillide kohta lugeda, kuid hoopis lahedam on ju see, kui näitlikustamiseks kohe sellel pillil ka lugu esitatakse.

LAURA VALLI,
8.a klass

PUUPÄEV 2006 TARTU LINNAS JA MAAKONNAS

6.detsembril 2006 tähistati Eesti Metsatööstuse Liidu eestvedamisel puupäeva. Sel aastal toimus puupäeva lasteprojekt Tartu linnas ja maakonnas. Selle projekti raames valmistasid kooliõpilased tööõpetuse ja kunstõpetuse tundides puidust lastetoole - need pandi kokku detailidest, peitsiti põhitooniga, seejärel kaunistati akrüülvärvidega ning lakiti. Toolid kingitakse lasteaedadele.

Ka Ülenurme Gümnaasium võitis sellest projektist osa. Meie koolis valmis 20 armast tooli. Oma panuse õnnestumisele andsid 29 9. klassi poissi, kes panid detailid omavahel kokku, hiljem peitsisid ja lakkisid. Toole kaunistas 48 poissi-tüdrukut. Kokku osales selles projektis niisiis 77 õpilast. Kaunistuse põhiteema oli „jänesed“, kuna Ülenurme lasteaial, kuhu need toolid ka läksid, oli selline soov. Toolid valmisid väga huvitavad ja omapärased. Õpilastel olid abiks õpetajad Piret Saag-Pilt ja Heljo Kallus. Kui toolid valmis said, valiti kolm parimat tooli välja. Nendeks autoriteks osutusid järgmised õpilased:

1. Heli Aomets 8.a kl;
2. Liina Reinart & Co 9.a kl;

3. Jaanus Uiga, Ivo Voika, Toomas Lüüs 11.b kl. Ülenurme lasteaed sai valmis toolid kätte neljapäeval, 7. detsembril. Nende kohaletoomisel oli transpordiga abiks kooli majandusala juhataja Eevi Tappo.

Tartu linna ja maakonna parimatest toolidest on ka üleval näitus, mis asub Lõunakeskuses. Kõik huvilised võivad seda külastada. Parimatele kujundajatele olid ka auhinnad. Kõik osalejad said puupäeva sümbolika T-särgi ja võimaluse tund aega Lõunakeskuse jäähallsis uisutada. Oli tore ja meeldejääv projekt. Suur tänu kõikidele: nii nendele, kes sellise projekti organiseerisid, kui ka kõikidele tegijatele.

TOOMAS LAAN,
töö- ja tehnoloogiaõpetuse õpetaja

ÕPIOSKUSTE OLÜMPIAADILE SATTUMINE

Õpetajad arvasid, et me võiks osa võtta õpioskuste olümpiaadi eelvoorst, mis toimus Elvas. Meie kool oli varemgi sellisest olümpiaadist osa võtnud, aga maakondlikust eelvoorst pole kunagi edasi saadud. Saime võistlustest teada kolm päeva enne selle toimumist ja hakkasime usinasti harjutama.

Sõitsime siis Elva poole, sisetunne polnud kuigi hea ja võidutunnet küll ei olnud. Kui ülesanded kätte saime, leidsime, et need pole kuigi rasked, ja hakkasime neid tasapisi uurima. Ajapiirangut polnud, saime ülesanded ruttu valmis. Pärast söömist tagasi tulles nägime oma kõige suuremaid konkurente veel töötamas.

Ja siis saabus see suur hetk. Kõik tahtsid väga teada, kuidas neil läks. Hakati välja kuulutama võitjat ning selgus, et Ülenurme Gümnaasium läheb esindama Tartu maakonda vabariiklikule olümpiaadile.

Nüüd oli meil aega juba nädal, et harjutada järgmiseks võistluseks. Raamatukogutädi õpetas meid raamatukogus. Ja nii see nädal käima läks, olime nagu raamatukoid. Võistlus toimus Pärnus, olime seal kaks päeva. Ülesanded olid Euroopa, telefoniraamatu ja lindude kohta. Internetiülesanne oli väga raske. Teadsime, et väga hästi vist ei lähe. Tulime 19 võistkonna hulgas 16. kohale. Võisime endale mälestuseks valida raamatu ja kaelapaelad saime ka. Seejärel läksime Pärnu veeparki. Käisime ka mere ääres suuri laineid vaatamas.

Täname Ülenurme Vallavalitsust, kes toetas meid bussiga ja maksis kinni meie veepargipiletid.

MARILIS UIBO,
MERLIN LIDMETS,
6.b klass

Ülenurme koolilehe
toimetas Piret Rannast.